

คู่มือวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

กระทรวงวัฒนธรรม

พ.ศ. 2555

คำนำ

วิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์ เป็นรายงานผลการศึกษาวิจัย ซึ่งเป็นกระบวนการในการศึกษาที่สำคัญยิ่งของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งนอกจากนักศึกษาจะได้รับการศึกษาในชั้นเรียนแล้ว ต้องไปศึกษาค้นคว้าวิจัยนอกชั้นเรียนตามความถนัดและความสนใจ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยชี้แนะ ทำให้นักศึกษาเกิดความแตกฉานพบปัญหา เกิดองค์ความรู้ใหม่เชื่อมโยงกับความรู้ ประสบการณ์ และประเด็นปัญหาที่นักศึกษาสนใจ รายงานผลการศึกษาวิจัยนี้ในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เรียกว่า “วิทยานิพนธ์” ในการศึกษาระดับปริญญาตรี เรียกว่า “ศิลปนิพนธ์” เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจในกระบวนการจัดทำและการนำเสนอวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์ สามารถดำเนินการได้ถูกต้องตามหลักการเขียนเอกสารทางวิชาการที่เป็นมาตรฐาน สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์จึงได้พัฒนาคู่มือศิลปนิพนธ์สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. 2548 และคู่มือการจัดทำวิทยานิพนธ์ พ.ศ. 2553 เป็นคู่มือวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. 2555 ประกอบด้วย ความสำคัญ และลักษณะวิทยานิพนธ์ ศิลปนิพนธ์ที่มีคุณภาพ ขั้นตอนการจัดทำวิทยานิพนธ์ ศิลปนิพนธ์ การจัดทำรูปเล่ม การพิมพ์ และการอ้างอิงเอกสาร บรรณานุกรม โดยทุกขั้นตอนได้แนบตัวอย่างเพื่อเพิ่มความเข้าใจให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ จะเป็นแนวทาง และข้อกำหนดที่จะทำให้ นักศึกษาสามารถจัดทำวิทยานิพนธ์ หรือศิลปนิพนธ์ได้ ถูกต้องตามรูปแบบเป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานสากล และเป็นประโยชน์ในการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมต่อไป

คณะกรรมการพัฒนาคู่มือวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์

พ.ศ. 2555

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
บทที่ 1 บทนำ	
1.ความสำคัญของวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์.....	1
2.จริยธรรมของนักวิจัย.....	1
2.1 จริยธรรมในการใช้ประโยชน์จากผลงานของผู้อื่น.....	2
2.2 จริยธรรมในการดำเนินการวิจัย.....	2
3.ลักษณะของวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพ.....	3
3.1 รูปเล่มวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์.....	3
3.2 ความยาวและความหนา.....	3
3.3 ภาษา.....	3
3.4 ความสมดุลของส่วนประกอบ.....	4
3.5 การอ้างอิงวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	4
บทที่ 2 ขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์	
1.การลงทะเบียนรายวิชา.....	5
2. คณะกรรมการที่ปรึกษา และคณะกรรมการสอบ.....	5
2.1 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.....	5
2.2 คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.....	5
2.3 คณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์และ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์.....	5
3. การจัดทำวิทยานิพนธ์ (เฉพาะการวิจัยทางมนุษยศาสตร์)	6
3.1 ขั้นตอนในการนำเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์.....	6
3.2 การดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์.....	6
3.3 ขั้นตอนการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์.....	7
4. การจัดทำวิทยานิพนธ์ (เฉพาะการวิจัยทางสังคมศาสตร์).....	7
การเสนอและขอสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์.....	7
4.1 ขั้นตอนก่อนนำเสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์.....	7
4.2 ขั้นตอนในการนำเสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์.....	8

สารบัญ (ต่อ)

4.3 ขั้นตอนในการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์.....	8
5. ผลการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์.....	9
6. การเปลี่ยนแปลงเค้าโครงวิทยานิพนธ์.....	10
7. การสอบ “ป้องกัน” วิทยานิพนธ์.....	10
8. รูปเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์.....	11
9. การขออนุมัติปริญญาและกำหนดวันสำเร็จการศึกษา.....	11
บทที่ 3 การจัดทำศิลปนิพนธ์	
1. ส่วนนำ.....	13
2. ส่วนเนื้อเรื่อง.....	14
3. ส่วนอ้างอิง.....	15
4. ส่วนภาคผนวก.....	15
5. ส่วนประวัติผู้วิจัย.....	16
6. การใช้ภาษาในศิลปนิพนธ์.....	16
7. ข้อเสนอแนะ/ข้อควรระวัง.....	17
บทที่ 4 การอ้างอิงเอกสารและบรรณานุกรม	
1. การอ้างอิงแบบแทรกในเนื้อหา.....	19
2. การเขียนบรรณานุกรม.....	24
บรรณานุกรม.....	38
ภาคผนวก	
ก ตัวอย่างการเขียนส่วนต่างๆ ของวิทยานิพนธ์.....	39
ข ตัวอย่างการเขียนส่วนต่างๆ ของศิลปนิพนธ์.....	59
ค ระเบียบในการจัดทำวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์.....	87
ง คำสั่งสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่ 452/255 เรื่องแต่งตั้ง คณะกรรมการพัฒนาคู่มือวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์.....	97

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญของวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์

การศึกษาในระดับอุดมศึกษา ถือเป็นการศึกษาซึ่งเป้าหมายมิได้มุ่งหวังให้เป็นเพียงการฝึกทักษะหรือแสวงหาความรู้ทั่ว ๆ ไป เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ หรือเพื่อการศึกษาต่อเท่านั้น แต่เป็นการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพโดยตรง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องแสวงหาความรู้ในแนวคิด เพื่อการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ หรือ เป็นการต่อยอดทางความรู้พื้นฐานที่มีอยู่ในสาขาวิชาต่าง ๆ ให้มีความลึกซึ้ง ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งผู้เรียนและสังคม ดังนั้นการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจึงได้กำหนดให้หลักสูตรต่างๆ มีการทำโครงการวิจัยและนำเสนอออกมาในรูปของปริญญาานิพนธ์ สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือศิลปนิพนธ์ (ขึ้นอยู่กับแต่ละหลักสูตรจะกำหนด) เพื่อให้ผู้ศึกษาได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ในการทำวิจัยอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และได้นำเสนอผลการวิจัยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในทางการศึกษาและการพัฒนาสังคมต่อไป วิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์จึงเป็นงานวิจัยที่ผู้ศึกษาได้จัดทำขึ้นจากหัวข้อเรื่องที่ทำให้ผู้ศึกษาให้ความสนใจ เพื่อจะแสวงหาคำตอบตามกระบวนการวิจัยที่ผู้ศึกษาเลือกใช้ เมื่อผู้ศึกษาได้คำตอบสำหรับหัวข้อดังกล่าวแล้วจึงนำเสนอออกมาในรูปของรายงานการวิจัย โดยวิทยานิพนธ์หรือศิลปนิพนธ์นั้นจะต้องผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์หรือศิลปนิพนธ์ และได้รับการยอมรับถึงคุณภาพของงานวิจัย และระดับความรู้ความสามารถของผู้วิจัยดังกล่าว โดยผู้วิจัยจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของวิธีวิจัยที่เลือกใช้ คำนึงถึงสิทธิและจริยธรรมในการทำวิจัยเพื่อมิให้เกิดการละเมิดต่อสิทธิของผู้อื่นซึ่งอาจมีผลต่อการเผยแพร่ของงานวิจัยนั้นๆ ได้ ผู้วิจัยควรจะต้องศึกษาถึงองค์ประกอบที่สมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์ และรูปแบบในการจัดพิมพ์ที่ถูกต้อง ตลอดจนวิธีการเผยแพร่ การศึกษาคู่มือการจัดทำวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์อย่างละเอียดรอบคอบก่อนจัดทำวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์จะช่วยให้ผู้วิจัยสามารถวางแผนการทำงานในขั้นตอนต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับเวลาที่มีอยู่ และยังช่วยให้ผู้วิจัยไม่เสียเวลาที่จะต้องย้อนกลับมาแก้ไขรูปแบบหรือองค์ประกอบภายหลัง ซึ่งส่วนใหญ่แล้วผู้วิจัยมักจะเหลือเวลาค่อนข้างจำกัด

2. จริยธรรมของนักวิจัย

การวิจัยเป็นกระบวนการที่สำคัญในการสร้างและสั่งสมองค์ความรู้ของมนุษย์ แต่กระบวนการดังกล่าว ก็อาจมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตทางสังคมของผู้คนจำนวนมากได้ ดังนั้นสิทธิและจริยธรรมในการวิจัยจึงเป็นประเด็นที่มีความสำคัญยิ่งที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องตระหนักเพื่อป้องกันผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์อันเนื่องจากการวิจัย และคุ้มครองสิทธิของผู้ที่เกี่ยวข้องตั้งแต่เริ่มการวิจัย

ระหว่างดำเนินการวิจัย และหลังจากการวิจัยสิ้นสุดลง และให้ถือเป็นหน้าที่ที่ผู้วิจัยต้องระมัดระวัง และรับผิดชอบต่อประเด็นในด้านสิทธิและจริยธรรมในการวิจัย อันได้แก่

2.1 จริยธรรมในการใช้ประโยชน์จากผลงานของผู้อื่น

การวิจัยเป็นการต่อยอดจากฐานขององค์ความรู้เดิมซึ่งได้พบมาก่อนนั้น ความรู้ดังกล่าวอาจอยู่ใน รูปของแนวคิด ทฤษฎี ข้อเขียน ความคิด และข้อค้นพบจากงานวิจัย เป็นต้น ซึ่งเท่ากับว่าเจ้าของผลงานทางวิชาการดังกล่าวเป็นผู้ที่มีคุณูปการทางวิชาการ การใช้ประโยชน์จากผลงานของผู้อื่นนั้น แม้ว่าผู้วิจัยจะได้เขียนเรียบเรียงขึ้นใหม่ ผู้วิจัยจะต้องระบุว่าเป็นการเขียนและเรียบเรียงขึ้นมาจากข้อความ คำพูด ความคิด หรือข้อค้นพบดังกล่าวเป็นของผู้ใด และ จะต้องไม่กระทำการใดๆ ที่ทำให้เกิดความเข้าใจผิดว่าผลงานวิชาการของผู้อื่นเป็นผลงานของผู้วิจัย ทั้งจากการไม่อ้างอิงและการอ้างอิงไม่ถูกต้องในส่วนของ การทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยจะต้องเป็นผู้ที่ประมวลความรู้ต่างๆ ขึ้นมาด้วยตนเอง โดยจะต้องไม่ลอกเลียนหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่นที่เคยนำเสนอไว้แล้วมาเสนอใหม่ในงานของตน แบบคำต่อคำ บรรทัดต่อบรรทัด หรือหน้าต่อหน้า ในกรณีที่ต้องคัดลอกก็ต้องใช้การอ้างอิงที่ถูกต้อง เพื่อให้เห็นชัดเจนว่าคัดลอกจากแหล่งใด

2.2 จริยธรรมในการดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยพึงตระหนักต่อข้อกำหนดทางจริยธรรม อันได้แก่

2.2.1 สิทธิและความยินยอมของผู้ให้ข้อมูล

ให้ถือเป็นหน้าที่ที่ผู้วิจัยจะต้องตระหนักในสิทธิที่ผู้ให้ข้อมูลหรือกลุ่มตัวอย่างที่จะต้องได้รับการชี้แจงเกี่ยวกับงานวิจัยและผลกระทบที่อาจจะได้รับจากการเข้าร่วมการวิจัยอย่างครบถ้วน ครอบคลุม และตรงไปตรงมา ทั้งนี้โดยที่ผู้วิจัยจะต้องไม่กระทำการใดๆ อันเป็นการละเมิดต่อเสรีภาพในการตัดสินใจของผู้ให้ข้อมูล หรือกลุ่มตัวอย่าง ในกรณีที่เป็นการวิจัยที่จำเป็นต้องดำเนินการโดยที่ไม่สามารถเปิดเผยให้ผู้ถูกศึกษาทราบได้ว่ากำลังถูกศึกษา เนื่องจากจะมีผลต่อความถูกต้องของผลการวิจัย ผู้วิจัยจะต้องเพิ่มความระมัดระวังผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อผู้ถูกศึกษา ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม และจะต้องไม่ดำเนินการวิจัยอันเป็นผลต่อการละเมิด หรือลิดรอน หรือลดทอนศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของผู้ถูกศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 การรักษาความเป็นส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยพึงรักษาข้อมูลการวิจัยไว้เป็นความลับ ไม่ว่าจะข้อมูลดังกล่าวจะอยู่ในรูปแบบของแบบสอบถาม ภาพ และเสียงให้สัมภาษณ์ เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณีที่ผลการวิจัยจะส่งผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูล โดยจะต้องมีแนวทางในการป้องกันไม่ให้ตรวจสอบย้อนกลับไปได้ว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลของใคร เช่น การใช้นามสมมติ หรือสถานที่สมมติ เป็นต้น หรือการวิเคราะห์ข้อมูล อาจจะอยู่ในระดับที่เป็นการวิเคราะห์ภาพรวมในระดับของชุมชน สถาบัน หรือหน่วยงานต่าง ๆ

2.2.3 ความซื่อตรงทางวิชาการของผู้วิจัย

ผู้วิจัยจะต้องมีความซื่อตรงทางวิชาการต่อกระบวนการวิจัย เริ่มตั้งแต่การทบทวนวรรณกรรม การอ้างอิง การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลการวิจัย ซึ่งจะต้องเป็นไปตามข้อเท็จจริง โดยจะต้องไม่บิดเบือนเพื่อวัตถุประสงค์แอบแฝงใดๆ

3. ลักษณะของวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์ที่มีคุณภาพ

วิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์ที่มีคุณภาพเป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถและความประณีตของผู้ทำวิจัยนั้น ในด้านผลลัพธ์ วิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์ที่มีคุณภาพ คือ งานวิจัยที่มีคุณภาพ เป็นประโยชน์และสามารถนำไปใช้อ้างอิงหรือเป็นข้อมูลสำหรับการวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ การนำเสนอผลงานวิจัยที่ทำเป็นรูปเล่มวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์จำเป็นต้องมีคุณภาพด้วยเช่นกัน ในที่นี้ขอกกล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของรูปเล่มวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์ที่มีคุณภาพควรมีลักษณะดังนี้

3.1 รูปเล่ม วิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์

ควรมีลักษณะของรูปเล่มที่มีความคงทน ใช้กระดาษแข็งหรือวัสดุที่ใช้ทำปกนอกของเล่ม วิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์ที่มีคุณภาพดี มีความประณีตในการเข้าเล่ม ไม่หลุดลุ่ย ทั้งในส่วนของปกหน้า หรือส่วนที่เป็นเนื้อหาของเล่ม ต้องมีความเรียบร้อย ไม่มีส่วนของเนื้อหาด้านในที่ยื่นล้ำออกมาจากส่วนปกหน้า ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การรวมเล่มหรือการตัดกระดาษบริเวณขอบเนื้อใน วิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์ทำไม่เรียบร้อย นอกจากนี้ กระดาษและหมึกที่ใช้ในการพิมพ์ต้องมีคุณภาพดีตรงตามข้อกำหนด หรือดีกว่าที่กำหนด

3.2 ความยาวและความหนา

วิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์ที่ดีควรมีความยาวของข้อความทั้งหมดในเล่มที่เหมาะสม ซึ่งแสดงถึงความสามารถของผู้เขียนในการใช้ภาษาที่กะทัดรัด ทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดี โดยความยาวของเนื้อหาไม่มากหรือน้อยเกินไป ส่วนที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งของเล่ม วิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์คือ บทคัดย่อ (Abstract) ซึ่งเป็นส่วนที่สรุปสาระสำคัญของวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์นั้น โดยครอบคลุมวัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ วิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์ที่มีคุณภาพ จะต้องเขียนบทคัดย่อให้สั้นที่สุด ไม่ควรเกินหนึ่งหน้ากระดาษ และพิมพ์ตามรูปแบบที่สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์กำหนด

3.3 ภาษา

ภาษาที่ใช้ในเล่ม วิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์ไม่ว่าจะเป็นภาษาไทย หรือ ภาษาอังกฤษ จะต้องเป็น “ภาษาเขียน” ไม่ใช่ “ภาษาพูด” หรือ “ภาษาสแลง” หรือ “ภาษาสำนวน” ยกเว้น แต่จะต้องการอ้าง “คำพูด” เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ผล เนื่องจากวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์เป็นเอกสารทางวิชาการ ดังนั้นภาษาที่เขียนจะต้องมีความถูกต้องแม่นยำในความหมาย หากผู้เขียนไม่มั่นใจหรือเกิด

ความสงสัย ต้องเปิดพจนานุกรมที่เป็นมาตรฐานตรวจสอบความถูกต้องทุกครั้ง นอกจากนี้ในปัจจุบัน โปรแกรมซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการพิมพ์ส่วนใหญ่มีการจัดคำและตัดคำระหว่างบรรทัดโดยอัตโนมัติ ทำให้บางครั้งมีความผิดพลาดในการตัดคำเกิดขึ้น ดังนั้น ผู้เขียนวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์จำเป็นต้องมีการตรวจสอบความถูกต้อง โดยคำนึงถึงความต่อเนื่องในเชิงเนื้อหาและความหมายของประโยคด้วยทุกครั้ง

3.4 ความสมดุลของส่วนประกอบ

วิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์ที่ดีต้องมีความสมดุลของส่วนประกอบต่าง ๆ ในเล่ม เช่น บทนำไม่ควรมีความยาวมากกว่าตัวเรื่อง บทสรุปควรมีความกะทัดรัดและมีความยาวสมกับเป็นการสรุปเป็นต้น การอ้างอิงวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น การอ้างบทความจากเอกสารอ้างอิงอื่น ไม่ควรทำการคัดลอกบางส่วนของบทความมาพิมพ์เรียงต่อกัน แต่ควรใช้ความพยายามในการทำให้เนื้อหาที่ต้องการอ้างถึงนั้นมีความสั้น กระชับ แต่ยังคงไว้ซึ่งใจความสำคัญ แทนการคัดลอกจากบทความมามากเกินไปจนความจำเป็น

3.5 การอ้างอิงวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การจัดทำวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์เป็นงานเขียนทางวิชาการ เพื่อให้งานวิจัยมีความหนักแน่นน่าเชื่อถือ หรือให้รู้ถึงความเป็นมาของเรื่อง จำเป็นต้องนำข้อมูลและแนวคิดของผู้อื่นมากล่าวในงานวิจัยด้วย การอ้างข้อมูลจากเอกสารอื่น ไม่ควรคัดลอกบางส่วนของบทความมาพิมพ์เรียงต่อกัน แต่ควรเรียบเรียงเนื้อหาที่ต้องการอ้างถึงนั้นให้มีความสั้นกระชับ แต่ยังคงไว้ซึ่งใจความสำคัญ แทนการคัดลอกจากบทความมามากเกินไปจนความจำเป็น และควรระบุแหล่งที่มาของข้อมูลหรือแนวความคิดนั้นตามรูปแบบการอ้างอิง ทั้งอ้างอิงในเนื้อหาและบรรณานุกรม

บทที่ 2

ขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์

แนวปฏิบัติการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท มีขั้นตอน คือ การลงทะเบียนรายวิชาวิทยานิพนธ์ การจัดทำและเสนอเค้าโครง การสอบเพื่อขออนุมัติเค้าโครง การทำวิจัยตามเค้าโครงที่ได้รับการอนุมัติ การเขียนเล่มรายงาน การสอบป้องกัน การส่งรูปเล่มและแผ่นบันทึกข้อมูลต่อบัณฑิตศึกษา และการเสนอขออนุมัติปริญญา

1. การลงทะเบียนรายวิชาวิทยานิพนธ์

นักศึกษาจะสามารถลงทะเบียนรายวิชาวิทยานิพนธ์ได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และมีคุณสมบัติครบตามข้อกำหนดเฉพาะของแต่ละหลักสูตร

2. คณะกรรมการที่ปรึกษา และคณะกรรมการสอบ

2.1 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ต้องเป็นอาจารย์ประจำของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือ สาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน กรณีที่มีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจเป็นอาจารย์ประจำ หรือ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกก็ได้ แต่ต้องมีคุณวุฒิ ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือ ดำรงตำแหน่งวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือ สาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน

2.2 คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

โดยปกติประกอบด้วย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ มีหน้าที่ให้คำปรึกษา ควบคุมการดำเนินงานวิจัย และดำเนินการสอบวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาแต่ละคน แต่อย่างไรก็ตาม หลักสูตรหรือสาขาวิชาอาจกำหนดให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นคณะกรรมการชุดเดียวกับคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ตามความเหมาะสม

2.3 คณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

โดยปกติจะเป็นคณะกรรมการชุดเดียวกัน เป็นผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งโดยบัณฑิตศึกษาตามคำแนะนำของคณะกรรมการหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือ ดำรงตำแหน่งวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน มีหน้าที่ควบคุมการดำเนินงานวิจัย และดำเนินการสอบวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาแต่ละคน มีจำนวนคณะกรรมการจำแนกตามระดับการศึกษา คือ วิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาโท ประกอบด้วย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

หลัก 1 คน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม 1 คน ประธานคณะกรรมการสอบ 1 คน กรรมการสอบ 2 คน ทั้งนี้อาจเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเข้าร่วม เป็นคณะกรรมการรวมเป็นทั้งหมดอย่างน้อย 5 คน

3. การจัดทำวิทยานิพนธ์ (เฉพาะการวิจัยทางมนุษยศาสตร์)

3.1. ขั้นตอนในการนำเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์

- 1) นักศึกษายื่นคำร้องโดยเขียนคำร้องลงในแบบ บช. 3 (แบบฟอร์มขอเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์)
- 2) นักศึกษายื่นหัวข้อวิทยานิพนธ์จำนวน 5 เล่มต่อบัณฑิตศึกษาก่อนวันนำเสนอ 7 วันทำการ ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้ ความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์การวิจัย ขอบเขตการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ นิยามศัพท์เฉพาะ
- 3) นักศึกษานำเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์เพื่อขออนุมัติดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อวิทยานิพนธ์
- 4) คณะกรรมการมีมติผลการพิจารณาหัวข้อวิทยานิพนธ์ ผ่าน/ไม่ผ่าน ในแบบฟอร์ม บช. 4 (แบบฟอร์มอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์)
- 5) ถ้านักศึกษาไม่ผ่านหัวข้อการนำเสนอวิทยานิพนธ์ต้องดำเนินการนำเสนอหัวข้อใหม่ ซึ่งมี 2 กรณีคือ
 - กรณีที่ 1 ถ้าเรื่องที่เสนอไม่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการให้ดำเนินการนำเสนอหัวข้อใหม่ตั้งแต่ข้อ 1 – ข้อ 3
 - กรณีที่ 2 นักศึกษานำเสนอแล้วคณะกรรมการเห็นว่ายังไม่มีความชัดเจนเพียงพอ คณะกรรมการอาจให้นำเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่องเดิมใหม่ ภายในระยะเวลา 15 วัน
- 6) หลังจากที่นักศึกษาแก้ไขปรับปรุงตามที่คณะกรรมการเสนอแนะ นักศึกษาต้องส่งฉบับสมบูรณ์ต่อบัณฑิตศึกษา จำนวน 1 เล่ม

3.2 การดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อวิทยานิพนธ์ มีมติให้นักศึกษาดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ นักศึกษาต้องยื่นคำร้อง บช. 5 (แบบฟอร์มขอแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์) เสนอต่อบัณฑิตศึกษา เพื่อบัณฑิตศึกษาจะได้ดำเนินการประกาศแต่งตั้งกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต่อไป

- 1) นักศึกษายื่นคำร้อง บช. 6 (แบบฟอร์มขออนุมัติทำวิทยานิพนธ์) ต่อบัณฑิตศึกษา
- 2) นักศึกษาจะยื่นคำร้อง บช.7 (แบบแสดงผลความก้าวหน้าในการดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์) เพื่อแสดงผลความก้าวหน้าในการดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาได้ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

- 3) คณะกรรมการมีมติผลการพิจารณาความก้าวหน้าการจัดทำวิทยานิพนธ์ มีมติให้ผ่าน/ไม่ผ่านลงในแบบฟอร์ม บท. 8 (ผลสอบความก้าวหน้าในการดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์)
- 4) เมื่อนักศึกษาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ต้องส่งเล่มที่แสดงผลความก้าวหน้าตามที่มติคณะกรรมการให้แก้ไขปรับปรุงต่อบัณฑิตศึกษา

3.3 ขั้นตอนการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์

- 1) นักศึกษายื่นคำร้อง บท. 9 แบบฟอร์มคำร้องขอสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ต่อบัณฑิตศึกษา พร้อมกับแสดงหลักฐานการชำระเงินค่าสอบป้องกันวิทยานิพนธ์จำนวน 4,000 บาท (สี่พันบาทถ้วน) และนักศึกษาต้องส่งเล่มวิทยานิพนธ์เล่มสมบูรณ์ต่อบัณฑิตศึกษา ก่อนสอบป้องกัน 15 วันทำการ
- 2) บัณฑิตศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ พร้อมกำหนดวันสอบป้องกันวิทยานิพนธ์
- 3) นักศึกษาสอบป้องกันวิทยานิพนธ์
- 4) คณะกรรมการมีมติผลการพิจารณาการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ในแบบฟอร์ม บท. 10 (แบบอนุมัติผลสอบวิทยานิพนธ์) เป็น 4 ระดับ

Excellent	ดีเยี่ยม
Good	ดี
Pass	ผ่าน
Fail	ตก
- 5) นักศึกษาแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ตามที่คณะกรรมการมีมติให้แก้ไขภายในระยะเวลา 60 วัน
- 6) หลังจากที่นักศึกษาแก้ไขปรับปรุงตามที่คณะกรรมการเสนอแนะ นักศึกษาต้องส่งเล่มให้บัณฑิตศึกษาตรวจรูปแบบการพิมพ์ ก่อน 15 วันทำการก่อนที่จะส่งฉบับสมบูรณ์ต่อบัณฑิตศึกษา

4. การจัดทำวิทยานิพนธ์ (เฉพาะการวิจัยทางสังคมศาสตร์)

บัณฑิตศึกษากำหนดให้นักศึกษาที่จะทำวิทยานิพนธ์ ต้องจัดทำเค้าโครงวิทยานิพนธ์พร้อมทั้งดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดจนกระทั่งสอบผ่านการอนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้ว จึงจะสามารถทำการวิจัยเพื่อเป็นวิทยานิพนธ์ต่อไปได้

การเสนอและขอสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์

4.1 ขั้นตอนก่อนนำเสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์

- 1) นักศึกษายื่นคำร้องโดยเขียนคำร้องลงในแบบ บท. 3 (แบบฟอร์มขอแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)
- 2) บัณฑิตศึกษาประกาศแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- 3) นักศึกษาปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์กับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

- 4) อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นชอบให้นำเสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการ เพื่อพิจารณา

4.2 ขั้นตอนในการนำเสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์

- 1) นักศึกษายื่นคำร้องโดยเขียนคำร้องลงในแบบ บท. 4 (แบบฟอร์มคำร้องขอสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์)
- 2) บัณฑิตศึกษาประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์นักศึกษายื่นเค้าโครงวิทยานิพนธ์จำนวน 5 เล่ม ซึ่งประกอบด้วย
 - บทที่ 1 บทนำ
 - บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ต่อบัณฑิตศึกษาก่อนวันนำเสนอเค้าโครง 7 วันทำการ

- 3) นักศึกษานำเสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์เพื่อขออนุมัติดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์
- 4) คณะกรรมการมีมติผลการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ผ่าน/ไม่ผ่าน ในแบบฟอร์ม บท. 5 (ผลสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์)
- 5) ถ้านักศึกษาไม่ผ่านหัวข้อการนำเสนอวิทยานิพนธ์ต้องดำเนินการนำเสนอหัวข้อใหม่ จึงมี 2 กรณีคือ
 - กรณีที่ 1 ถ้าเรื่องที่เสนอไม่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการ ให้ดำเนินการเสนอหัวข้อใหม่ ตั้งแต่ข้อ 1 – ข้อ 3
 - กรณีที่ 2 นักศึกษานำเสนอแล้วคณะกรรมการเห็นว่ายังไม่มีความชัดเจนเพียงพอ คณะกรรมการอาจให้นำเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่องเดิมใหม่ ภายในระยะเวลา 15 วัน
- 6) นักศึกษาที่ผ่านการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ต้องส่งเค้าโครงตามมติที่คณะกรรมการให้ปรับปรุงแก้ไขเสนอต่อบัณฑิตศึกษาจำนวน 1 เล่ม

4.3 ขั้นตอนในการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์

- 1) นักศึกษายื่นคำร้อง บท. 9 แบบฟอร์มคำร้องขอสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ต่อบัณฑิตศึกษา พร้อมกับแสดงหลักฐานการชำระเงินค่าสอบป้องกันวิทยานิพนธ์จำนวน 4,000 บาท (สี่พันบาทถ้วน) และนักศึกษาต้องส่งเล่มวิทยานิพนธ์เล่มสมบูรณ์ต่อบัณฑิตศึกษา ก่อนสอบป้องกัน 15 วันทำการ
- 2) บัณฑิตศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ พร้อมกำหนดวันสอบป้องกันวิทยานิพนธ์
- 3) นักศึกษาสอบป้องกันวิทยานิพนธ์

4) คณะกรรมการมีมติผลการพิจารณาการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ในแบบฟอร์ม

บพ. 10 (แบบอนุมัติผลสอบวิทยานิพนธ์) 4 ระดับ

Excellent	ดีเยี่ยม
Good	ดี
Pass	ผ่าน
Fail	ตก

5) นักศึกษาแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ตามที่คณะกรรมการมีมติให้แก้ไขภายในระยะเวลา 60 วัน

6) หลังจากที่นักศึกษาแก้ไขปรับปรุงตามที่คณะกรรมการเสนอแนะ นักศึกษาต้องส่งเล่มให้บัณฑิตศึกษาตรวจรูปแบบการพิมพ์ ก่อน 15 วันทำการก่อนที่จะส่งฉบับสมบูรณ์ต่อบัณฑิตศึกษา

หมายเหตุ บัณฑิตศึกษาจะทำการตรวจสอบคุณสมบัติของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามข้อกำหนด คือ คณะกรรมการทุกท่านต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือ สาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน

5. ผลการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์

1) เมื่อการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์เสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ร่วมอภิปรายและลงมติตัดสินผลการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาผู้นั้น โดยให้ประธานคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการ โดยวิธีลงมติ

2) กรรมการสอบเค้าโครงฯ ต้องตัดสินผลการสอบ ว่า “ผ่าน” หรือ “แก้ไข” หรือ “ไม่ผ่าน” อย่างใดอย่างหนึ่ง และให้หัวหน้าหลักสูตรรายงานผลการสอบนั้นต่อบัณฑิตศึกษา ภายใน 15 วันหลังจากวันสอบ

3) กรณีผลสอบเป็น “แก้ไข” ให้ประธานคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์บันทึกรายละเอียดการแก้ไข และการปฏิบัติลงในแบบฟอร์มให้ชัดเจน

4) กรณีผลสอบเป็น “ไม่ผ่าน” ให้นักศึกษานัดคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์เพื่อจัดสอบใหม่ และให้ประธานสาขาวิชากำหนดวันสอบ เสนอต่อบัณฑิตศึกษาและรายงานผลการสอบต่อบัณฑิตศึกษา ภายใน 15 วันหลังจากวันสอบ กรณีที่นักศึกษาสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ไม่ผ่าน 2 ครั้ง จะมีผลให้นักศึกษาต้อง “พ้นสภาพ”

6. การเปลี่ยนแปลงเค้าโครงวิทยานิพนธ์

การเปลี่ยนแปลงใดๆ เกี่ยวกับเค้าโครงวิทยานิพนธ์ภายหลังจากการสอบเพื่ออนุมัติเค้าโครงผ่านแล้ว นักศึกษาจะต้องดำเนินการขออนุมัติต่อบัณฑิตศึกษา เพื่อขอเปลี่ยนแปลงอาจารย์ที่ปรึกษา หรือ ขอเปลี่ยนแปลงหัวข้อเรื่อง โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และประธานสาขาตามลำดับ

กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของการทำงานวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ นักศึกษาจะต้องเสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์ใหม่ ตามกระบวนการและขั้นตอนเดิม

7. การสอบ “ป้องกัน” วิทยานิพนธ์

เมื่อนักศึกษาทำการวิจัย และเขียนเล่มรายงาน ในหัวข้อเรื่องวิทยานิพนธ์ที่ได้รับการอนุมัติเค้าโครงจนแล้วเสร็จ นักศึกษาสามารถแจ้งความจำนงต่อประธานสาขาวิชา โดยผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอสอบ “ป้องกัน” วิทยานิพนธ์โดยมีข้อกำหนดที่สำคัญ คือ ต้องได้รับการอนุมัติเค้าโครง (หัวข้อ) ก่อนการสอบไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษา

7.1 การขอสอบป้องกันวิทยานิพนธ์

เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เห็นชอบให้นักศึกษาสามารถขอสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ได้แล้ว นักศึกษาจะต้องจัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์จำนวนเล่มเท่ากับจำนวนคณะกรรมการสอบ และจัดส่งให้คณะกรรมการอ่านล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วันก่อนวันสอบวิทยานิพนธ์ สำหรับนักศึกษาปริญญาโท

7.2 คณะกรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์

ใช้คณะกรรมการชุดเดียวกับคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์

7.3 ผลการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์

1) เมื่อการสอบวิทยานิพนธ์เสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ร่วมอภิปรายและลงมติตัดสินผลการสอบวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาผู้นั้น โดยให้ประธานคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการ โดยวิธีลงมติ

2) คณะกรรมการสอบ ต้องตัดสินผลการสอบ ว่า “ผ่าน” หรือ “ผ่านโดยมีเงื่อนไข” หรือ “ไม่ผ่าน” อย่างใดอย่างหนึ่ง และให้ประธานสาขาวิชารายงานผลการสอบนั้นต่อบัณฑิตศึกษา ภายใน 15 วัน หลังจากวันสอบ

3) กรณีผลสอบเป็น “ผ่าน” ให้คณะกรรมการสอบพิจารณาประเมินระดับผลงาน ว่า เป็น “ดีเยี่ยม (Excellence)” หรือ “ดี (GOOD)” หรือ “ผ่าน (Pass)”

4) กรณีผลสอบเป็น “ผ่านโดยมีเงื่อนไข” ให้ประธานคณะกรรมการสอบบันทึกเงื่อนไขและระยะเวลาในการแก้ไขปรับปรุง ลงในแบบฟอร์ม ให้ชัดเจน

5) กรณีผลสอบเป็น “ไม่ผ่าน” ให้ประธานคณะกรรมการสอบระบุระยะเวลาการขอสอบใหม่ ลงในแบบฟอร์มให้ชัดเจน

6) กรณีที่ผลสอบเป็น “ผ่านโดยมีเงื่อนไข” หรือ “ไม่ผ่าน” นักศึกษาจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ตามเงื่อนไขที่ระบุ โดยอาจมีการจัดสอบใหม่ หรือนำผลการปรับปรุงให้กรรมการแต่ละท่านพิจารณา เมื่อคณะกรรมการสอบทุกท่านมีมติให้นักศึกษาสอบผ่าน ให้ประธานสาขาวิชารายงานต่อบัณฑิตศึกษา ภายใน 15 วันนับจากวันที่มีมติให้สอบผ่าน

8. รูปเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

เมื่อนักศึกษาสอบวิทยานิพนธ์ “ผ่าน” แล้ว ให้นักศึกษาจัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์ตามข้อกำหนดของบัณฑิตศึกษา ซึ่งต้องผ่านการพิจารณาความถูกต้อง 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านเนื้อหา ตรวจสอบโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- 2) ด้านการอ้างอิงเอกสารและการเขียนบรรณานุกรม ตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่ประจำบัณฑิตศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
- 3) ด้านรูปแบบการพิมพ์ ตรวจสอบโดยอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ประจำบัณฑิตศึกษา การเว้นว่างขอบกระดาษ กำหนดให้เว้นขอบกระดาษว่างไว้ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้
 - เว้นกระดาษด้านบน(หัวกระดาษ) ไว้ 3.75 เซนติเมตร (หรือ 1.5 นิ้ว)
 - ขอบด้านซ้ายเว้นไว้ 3.75 เซนติเมตร (1.5 นิ้ว)
 - ขอบขวาเว้นไว้ 2.5 เซนติเมตร (1.0 นิ้ว)
 - ขอบล่างเว้น 2.5 เซนติเมตร (1.0 นิ้ว)
- 4) ด้านความถูกต้องของภาษาอังกฤษของบทคัดย่อ ตรวจสอบโดยอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี) ของวิทยานิพนธ์นั้น

หลังจากนักศึกษาได้ตรวจสอบความถูกต้องทั้ง 4 ด้านข้างต้นแล้ว นักศึกษาต้องดำเนินการจัดทำเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ และจัดส่งเอกสารต่อไปนี้มายังงานบัณฑิตศึกษาภายใน 45 วันนับจากวันที่สอบผ่าน

- 1) เล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ เข้าเล่มปกแข็ง สีน้ำเงิน เดินตัวอักษรสีทอง (สำหรับหอสมุดแห่งชาติ 1 เล่ม ศูนย์รักษาศิลป์สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ 1 เล่ม บัณฑิตศึกษา 1 เล่ม สาขาวิชา 1 เล่ม อาจารย์ที่ปรึกษา 1 เล่ม และนักศึกษา 1 เล่ม) (กรณีที่นักศึกษามีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ต้องทำเพิ่มตามจำนวนอาจารย์ที่เพิ่มขึ้น)
- 2) บทความวิจัยในหัวข้อที่ทำวิทยานิพนธ์ความยาว 6-8 หน้า A4 จำนวน 2 ชุด
- 3) แผ่นบันทึกข้อมูล CD (บันทึกข้อมูล 2 ส่วน คือ รูปเล่มวิทยานิพนธ์ และบทความวิจัย)

9. การขออนุมัติปริญญา และกำหนดวันสำเร็จการศึกษา

เมื่อสาขาวิชาได้รับเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ที่มีลายมือชื่อของประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาใน “หน้าอนุมัติ” จากนักศึกษาเรียบร้อยแล้ว สาขาวิชาจะต้องตรวจสอบคุณสมบัติของ

นักศึกษาเพื่อขออนุมัติสำเร็จการศึกษาต่อฝ่ายทะเบียนและประมวลผล ซึ่งนักศึกษาจะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1) ผ่านเกณฑ์มาตรฐานภาษาอังกฤษ
- 2) ศึกษารายวิชาครบตามหลักสูตรกำหนด ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00
- 3) ไม่มีเกรด I หรือ IP
- 4) สอบผ่านวิทยานิพนธ์และดำเนินการจัดส่งรูปเล่มฉบับสมบูรณ์แล้ว
- 5) มีการ นำเสนอหรือตีพิมพ์ ผลงานวิชาการ ตามข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ว่าด้วยมาตรฐานการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553

จากนั้นฝ่ายทะเบียนและประมวลผลจะนำเสนอขออนุมัติสำเร็จการศึกษาต่ออธิการบดีและนำเสนอขออนุมัติปริญญาต่อสภาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ต่อไป และให้ถือวันที่อธิการบดีลงนามอนุมัติสำเร็จการศึกษาเป็นวันสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา

บทที่ 3

ขั้นตอนการทำศิลปนิพนธ์

ส่วนประกอบของศิลปนิพนธ์

ส่วนประกอบของศิลปนิพนธ์ แบ่งได้ 5 ส่วนคือ

1. ส่วนนำ
2. ส่วนเนื้อเรื่อง
3. ส่วนอ้างอิง
4. ส่วนภาคผนวก (ถ้ามี)
5. ประวัติผู้วิจัย / ศึกษา

1. ส่วนนำ ประกอบด้วย

1.1 ปกนอก หมายถึง หน้าแรกของศิลปนิพนธ์ ซึ่งเป็นปกแข็งสีเขียวเข้ม พิมพ์ด้วยตัวหนังสือสีทองตามหัวข้อต่อไปนี้

- ชื่อศิลปนิพนธ์ ระบุชื่อเรื่องเป็นภาษาไทย

- ชื่อ นามสกุล ของผู้เขียนศิลปนิพนธ์ และให้ใช้คำนำหน้า เช่น นาย นาง นางสาว และไม่ต้องเขียนวุฒิไว้ท้ายชื่อ แต่ถ้ามียศฐานันดรศักดิ์ หรือสมณศักดิ์ก็ให้ใส่ไว้ด้วย (กรณีที่ทำเป็นกลุ่มให้เรียงชื่อตามลำดับตัวอักษร)

- ข้อความอื่น ๆ ที่ปรากฏบนปกส่วนล่าง ให้มีรูปแบบตามตัวอย่างใน ภาคผนวก

1.2 สันปก ระบุชื่อเรื่องเป็นภาษาไทย หากชื่อเรื่องมีความยาวมากกว่า 1 บรรทัด ให้พิมพ์เป็นแบบปิรามิดหงาย และปีที่ส่งศิลปนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

1.3 ปกใน มีข้อความเหมือนปกนอกทุกประการ

1.4 หน้าอนุมัติ ให้เขียนหน้าอนุมัติเป็นภาษาไทย

1.5 บทคัดย่อภาษาไทย คือข้อความสรุปผลการทำศิลปนิพนธ์เขียนเป็นความเรียงที่กระชับชัดเจน โดยมีเนื้อหาประกอบด้วย

- วัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายและขอบเขตการทำศิลปนิพนธ์

- วิธีการจัดทำศิลปนิพนธ์ วิธีการเก็บข้อมูล

- ข้อสรุปของการศึกษา

1.6 กิตติกรรมประกาศ หมายถึง ข้อความกล่าวขอบคุณผู้ช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในการจัดทำศิลปนิพนธ์ เป็นการแสดงถึงจรรยาบรรณทางวิชาการที่ควรถือปฏิบัติ

1.7 สารบัญ เป็นรายการที่แสดงถึงส่วนประกอบสำคัญของศิลปนิพนธ์เรียงตาม

ลำดับเลขหน้า นับตั้งแต่บทแรกจนถึงบทสุดท้าย

1.8 สารบัญอื่น ๆ (ถ้ามี) เช่น สารบัญตาราง สารบัญแผนภูมิ สารบัญภาพ เป็นส่วนบอกเลขหน้าของตาราง แผนภูมิ และภาพทั้งหมดที่มีอยู่ในศิลปนิพนธ์ (ตารางห้องเพลงของตัวโน้ตเพลงไทย ไม่นับว่าเป็นตาราง)

1.9 คำอธิบายสัญลักษณ์ และคำย่อ (ถ้ามี) เป็นส่วนอธิบายถึงสัญลักษณ์ และคำย่อต่างๆ ที่ใช้ในศิลปนิพนธ์

2. ส่วนเนื้อเรื่อง

ส่วนเนื้อเรื่อง จะแบ่งออกเป็นกี่บทก็ได้แล้วแต่เนื้อหาของศิลปนิพนธ์ แต่ไม่น้อยกว่า 5 บท ประกอบด้วย บทที่ 1 : บทนำ บทที่ 2... : เนื้อเรื่อง บทสุดท้ายจะเป็นบทสรุปและข้อเสนอแนะ

2.1 บทนำ

บทนำเป็นส่วนที่จะทำให้ผู้อ่านได้รับรู้และเข้าใจภาพรวมของการทำศิลปนิพนธ์เรื่องนั้น ๆ การเขียนบทนำที่น่าสนใจจะสามารถดึงดูดใจให้ผู้อ่านเห็นคุณค่า และติดตามอ่านศิลปนิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนจบ บทนำของศิลปนิพนธ์ประกอบด้วย

2.1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาเป็นการกล่าวถึงภูมิหลัง ที่มา ความสำคัญหรือเหตุผลที่ทำให้นักศึกษาสนใจที่จะทำศิลปนิพนธ์เรื่องนั้นๆ

2.1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือการกำหนดว่าการทำศิลปนิพนธ์เรื่องนี้เพื่ออะไร อาจเขียนในลักษณะความคาดหมายกว้าง ๆ เป็นความเรียงไม่แยกเป็นรายข้อ หรือแยกเป็นรายข้อก็ได้ วัตถุประสงค์ที่ดีควรมีลักษณะสั้น ชัดเจน สามารถปฏิบัติ วัดและประเมินผลได้

2.1.3 ขอบเขตของการวิจัย คือการกำหนดวงจำกัดให้ชัดเจนว่า การทำศิลปนิพนธ์เรื่องนี้จะทำกับใคร หรือสิ่งใด โดยต้องมีการกำหนดขอบเขต สถานที่ คุณสมบัติ จำนวนของกลุ่มประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มตัวแปร

2.1.4 วิธีดำเนินการวิจัย คือการชี้แจงขั้นตอนของการทำวิจัย ตั้งแต่ต้นจนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์

2.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล (ถ้ามี) คือการจัดกระทำข้อมูลในลักษณะต่างๆ ตามประเภทของข้อมูล เช่น การวิเคราะห์ข้อมูล การแจกแจงความถี่ การจัดลำดับความสำคัญ การใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ฯลฯ

2.1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ (ถ้ามี) คือการอธิบายความหมายของคำศัพท์ที่ผู้วิจัยเสนอให้ความหมายเฉพาะในงานศิลปนิพนธ์นั้น และหมายรวมถึงศัพท์ทางวิชาการที่ไม่ค่อยใช้กัน โดยแพร่หลาย เพื่อให้ผู้วิจัยและผู้อ่านมีความเข้าใจตรงกัน

2.1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ คือผลที่ได้จากการทำศิลปนิพนธ์เรื่องนั้น

2.2 เนื้อเรื่อง

เนื้อเรื่องของศิลปนิพนธ์จะแบ่งเป็นหัวข้อย่อยก็หัวข้อก็ได้ตามความจำเป็น แต่ควรครอบคลุม ตั้งแต่การนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา วิธีการ ขั้นตอนในการศึกษา การเลือกใช้อเอกสาร ข้อมูล วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ที่มาของเอกสาร ข้อมูล วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่นำมาใช้ ตลอดจนการวิเคราะห์รายงานผล และการอภิปรายผลในเนื้อเรื่องอาจมีตารางหรือรูปภาพประกอบเพื่อให้ส่วนเนื้อเรื่องมีความชัดเจนยิ่งขึ้น การตีความประกอบศิลปนิพนธ์ให้ตีความแทรกในเนื้อหา ใส่หมายเลขภาพ ชื่อภาพ คำอธิบายใต้ภาพและที่มาของภาพ (ในกรณีที่ผู้วิจัยไม่ได้ถ่ายภาพเอง แล้วระบุหมายเลขภาพ พร้อมทั้งชื่อภาพในสารบัญชภาพขั้นตอนโดยละเอียดของส่วนเนื้อเรื่อง ควรได้ดำเนินตามแบบแผนและวิธีการเขียนศิลปนิพนธ์ของแต่ละสาขาวิชา

2.3 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

1) บทสรุปเป็นการสรุปเนื้อหาในศิลปนิพนธ์ทั้งเรื่อง รวมทั้งข้อจำกัดในการทำศิลปนิพนธ์เรื่องนั้น (ถ้ามี) และตามด้วยข้อเสนอแนะ

2) การเขียนอภิปรายผล ควรเขียนอ้างผลที่ศึกษาก่อน แล้วจึงอภิปรายในลักษณะการเสนอความคิดเห็นเชิงเหตุผล หรือชี้ให้เห็นความสำคัญระหว่างผลงานที่นักศึกษาค้นพบกับผลงานที่ผู้อื่นทำไว้

3) การเขียนข้อเสนอแนะ สามารถเขียนได้ 3 แนวทางคือ เสนอแนะว่าจะนำผลจากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติอย่างไร หรือเสนอแนะผู้ที่จะทำศิลปนิพนธ์ต่อไปว่าควรทำอย่างไร หรือเสนอแนะประเด็นอื่นให้แก่ผู้ทำศิลปนิพนธ์ที่มีความสนใจคล้ายคลึงกัน

3. ส่วนอ้างอิง

ส่วนอ้างอิงมีความสำคัญอย่างมากในการเขียนศิลปนิพนธ์ เพราะการศึกษาข้อมูลและการได้แนวความคิดของผู้อื่นมาจัดทำเป็นศิลปนิพนธ์นั้น ผู้เขียนศิลปนิพนธ์ต้องบอกแหล่งที่มาว่าได้ข้อมูลมาจากแหล่งใด ซึ่งผู้เขียนต้องจัดทำเป็นรายการอ้างอิง/บรรณานุกรมเพื่อแสดงมารยาทที่ดี แสดงถึงการรับรู้ในลิขสิทธิ์ของผู้อื่นที่มีกฎหมายควบคุมอยู่ อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักศึกษารุ่นต่อไปให้ทราบถึงที่มาของข้อความ สามารถตรวจสอบหลักฐานและค้นคว้าหาอ่านเพิ่มเติมได้

ดังนั้น การนำเนื้อหาเข้ามาอ้างอิงในศิลปนิพนธ์จึงต้องคำนึงถึง “ความถูกต้อง ความแม่นยำ ตรงกับที่มาของแหล่งข้อมูล” เพื่อว่าจะได้ตรวจสอบให้ตรงกับรายการอ้างอิง/บรรณานุกรม ที่ผู้เขียนได้นำเสนอ เช่น การสะกดชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ ความสมบูรณ์ของชื่อวารสาร ปีที่พิมพ์ หมายเลข เล่มที่ และเลขหน้าเป็นต้น

4. ส่วนภาคผนวก (ถ้ามี)

ภาคผนวก คือส่วนประกอบที่เพิ่มเข้ามาเพื่อช่วยให้เกิดความสมบูรณ์ในข้อมูล เนื้อหา กระบวนการของการดำเนินการและผลของการศึกษาค้นคว้าเขียนลงประกอบในศิลปนิพนธ์

เช่น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะสาขาต่าง ๆ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล รูปภาพ กิจกรรมด้านการแสดง ผลิตผลงานที่เกิดขึ้นหรือสร้างขึ้นในการเขียนศิลปนิพนธ์

วิธีการเขียนภาคผนวก

1. ระหว่างหน้าบรรณานุกรมกับหน้าภาคผนวก ให้แทรกกระดาษและพิมพ์คำว่า “ภาคผนวก” ไว้กึ่งกลางหน้ากระดาษ โดยนับหน้านี้รวมกับหน้าอื่นด้วย แต่ไม่ต้องพิมพ์เลขหน้า
2. ถ้าภาคผนวกมีหลายภาคให้ใช้อักษร ก, ข, ค ... กำกับภาคผนวกแต่ละชุดตามลำดับ และใส่หัวเรื่องกำกับภาคผนวกนั้น ๆ ด้วย

5. ส่วนประวัติผู้วิจัย

ให้ผู้วิจัยเขียนประวัติของตัวเอง (Biography) โดยมีความยาวไม่เกินหนึ่งหน้ากระดาษ โดยการเขียนประวัติให้ครอบคลุมข้อมูลดังต่อไปนี้

ชื่อ สกุล	ระบุคำนำหน้า เช่น นาย นาง นางสาว หากมียศหรือฐานันดรศักดิ์ ราชทินนาม สมณศักดิ์ให้ระบุด้วย
วัน เดือน ปีเกิด	
สถานที่เกิด	ระบุอำเภอ จังหวัดที่เกิด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	ระบุที่อยู่ปัจจุบันที่สามารถติดต่อทางไปรษณีย์ พร้อมทั้งรหัสไปรษณีย์ และอีเมล (ถ้ามี)
ประวัติการศึกษา	ระบุปี พ.ศ. ที่สำเร็จการศึกษา วุฒิที่ได้รับ และสถาบันที่สำเร็จ การศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาสามัญสุดท้าย จนถึงระดับปริญญา โดยระบุชั้นปีที่ศึกษาขณะทำศิลปนิพนธ์
ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน	ถ้ายังไม่ทำงานให้ตัดหัวข้อนี้ออกจากประวัติ

* **หมายเหตุ** ตีตรูปร่างขนาด 1.5 นิ้ว หน้าตรงไม่สวมหมวกและแว่นตาดำ สวมเครื่องแบบ นักศึกษาที่มุ่มบนด้านขวา

6. การใช้ภาษาในศิลปนิพนธ์

ภาษาที่ใช้ในการเขียนศิลปนิพนธ์เขียนเป็นภาษาไทย ภาษาที่ใช้ต้องเป็นภาษามาตรฐาน ไม่ใช่ภาษาพูด หรือภาษาสแลง ศิลปนิพนธ์เป็นเอกสารทางวิชาการ ดังนั้นคำวลี ประโยค ต้องเขียนให้มีความถูกต้องแม่นยำ ถ้าความหมายใดไม่แน่ใจ ผู้เขียนต้องเปิดพจนานุกรมฉบับมาตรฐานตรวจสอบความถูกต้องทุกครั้ง

7. ข้อเสนอแนะ/ข้อควรระวัง

ในการจัดพิมพ์รูปเล่มศิลปนิพนธ์ของนักศึกษา มักเกิดปัญหาทำให้เกิดความล่าช้าในการทำรูปเล่มศิลปนิพนธ์ ดังนั้นนักศึกษาพึงศึกษาคู่มือให้ละเอียดเพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนของรูปแบบเล่มศิลปนิพนธ์และเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย ถูกต้องสวยงาม ดังนั้นจึงขอเสนอแนะแนวทางในการจัดรูปแบบเล่มศิลปนิพนธ์ดังนี้

1. ควรพิมพ์แยกไฟล์ข้อมูลของแต่ละเนื้อหาเพื่อความสะดวกในการใส่เลขหน้าและป้องกันผลกระทบจากการแก้ไขเนื้อหา อันอาจทำให้การจัดหน้ากระดาษคลาดเคลื่อน ดังนี้

- หน้าอนุมัติ
- บทคัดย่อ
- กิตติกรรมประกาศ
- สารบัญ
- สารบัญภาพ
- สารบัญตาราง
- สารบัญแผนภูมิ
- บทที่ 1
- บทที่ 2
- บทที่ 3
- บทที่ 4
- บทที่ 5
- บรรณานุกรม
- ภาคผนวก ก
- ภาคผนวก ข
- ฯลฯ

2. ระวังเรื่องคำผิด เนื่องจากปัญหาการกดแป้นผิดหรือเครื่องคอมพิวเตอร์ปรากฏค่านั้นขึ้นมาเองหากข้อมูลของเครื่องไม่มีคำที่พิมพ์ในหน่วยความจำเครื่อง เช่นคำว่า “ศิลปนิพนธ์” เป็น “ศิลปะนิพนธ์” เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงควรตรวจสอบความถูกต้องของคำก่อนจะทำการเข้าเล่ม

3. ระวังเรื่องคำแยกระหว่างบรรทัด ตัวอย่างเช่น คำว่า “ศิลปนิพนธ์” จะพิมพ์แยกคำว่า “ศิลป” กับคำว่า “นิพนธ์” อยู่คนละบรรทัดกันไม่ได้ ต้องย้ายลงมาอยู่รวมเป็นคำเดียวกันในบรรทัดเดียว

4. ก่อน Print เอกสาร ควรตรวจสอบความถูกต้อง เช่น การตั้งค่าหน้ากระดาษ และ Front ตัวอักษรให้ถูกต้องเหมือนกันทั้งหมด แล้วจึงสั่ง Print เพื่อป้องกันการสิ้นเปลืองทรัพยากรและงบประมาณ

5. ปัญหาที่พบบ่อยคือ ในส่วนของข้อมูลหน้าปกส่วนล่าง ควรระบุสาขาวิชาและภาควิชาให้ถูกต้อง
6. หากจำเป็นต้องนำไฟล์ข้อมูลไป Print กับคอมพิวเตอร์เครื่องอื่นควร Save ไฟล์งานเป็นสกุลไฟล์ PDF เพื่อป้องกันความผิดพลาดของงาน

บทที่ 4

การอ้างอิงเอกสารและบรรณานุกรม

กระบวนการที่สำคัญในการดำเนินงานวิจัย คือ การสำรวจเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่กำลังศึกษา ซึ่งนักศึกษาสามารถค้นคว้าได้จากหนังสือ วารสาร รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ การสัมภาษณ์ หรือ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ในการตรวจเอกสารนั้น นักศึกษาจะต้องจดหรือบันทึกชื่อเอกสารที่ได้ทำการสำรวจมาจากหนังสือ วารสาร หรือเอกสารประเภทใด เมื่อใด มีเนื้อเรื่องโดยสรุปอย่างไร หรือนักวิจัยเหล่านั้นได้สรุปข้อคิดหรือตั้งทฤษฎีอะไรไว้บ้าง เกี่ยวกับเรื่องที่เราจะศึกษา โดยเรียงเหตุการณ์ตามช่วงเวลาที่เกิดขึ้น ถ้านักศึกษาสามารถสรุปและลำดับการตรวจสอบเอกสารได้อย่างเหมาะสม จะเป็นการสะดวก และช่วยประหยัดเวลาในช่วงของการเขียนเล่มรายงานได้มาก

เมื่อผู้เขียนเรียบเรียงรายงานเสร็จ เอกสารและแหล่งต่างๆ ที่ใช้อ้างอิง จะถูกนำมาเรียงตามลำดับอักษรและรวบรวมเป็นเอกสารอ้างอิง (References or Literature Cited) หรือ บรรณานุกรม (Bibliography) ไว้ท้ายเล่มวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์

1) เอกสารอ้างอิง (References or Literature Cited) หมายถึง รายชื่อเอกสารที่ผู้เขียนใช้อ้างอิงในการเขียนอย่างแท้จริงเท่านั้น เอกสารอ้างอิงใช้มากในการเขียนบทความวิชาการลงในวารสารที่มีคุณภาพ บทความทางวิชาการจะให้ใช้เอกสารอ้างอิงเพื่อการอ้างอิงเอกสาร ที่ท้ายบทความเท่านั้น

2) บรรณานุกรม (Bibliography) หมายถึง รายชื่อเอกสารทั้งหมดที่ผู้เขียนใช้ศึกษาค้นคว้าหรืออ้างอิงในการเขียน เรียบเรียงไว้ท้ายเล่ม ตามลำดับอักษรชื่อผู้แต่ง ซึ่งรายชื่อเอกสารดังกล่าวผู้เขียนอาจจะไม่ได้ใช้อ้างอิงจริงๆ ทั้งหมด บางเล่มผู้เขียนอาจใช้เพียงแต่ศึกษาหรือใช้อ่านประกอบในการเขียนเท่านั้น ในงานวิจัย เช่น วิทยานิพนธ์หรือศิลปนิพนธ์ ใช้บรรณานุกรมในการอ้างอิงเอกสารท้ายเล่มรายงาน

1. การอ้างอิงแบบแทรกในเนื้อหา

การอ้างอิงแบบแทรกในเนื้อหา มี 2 ระบบ คือ

- 1) ระบบการอ้างอิงแบบนาม-ปี (The author-date system)
- 2) ระบบการอ้างอิงแบบตัวเลข (The numerical arrangement system)

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ใช้ระบบการอ้างอิงแบบนาม-ปี เท่านั้น

ระบบการอ้างอิงแบบนาม-ปี เป็นการเขียนอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลในเนื้อหา วิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์ โดยใส่รายละเอียดเกี่ยวกับชื่อและชื่อสกุลของผู้แต่ง (สำหรับคนไทย)

หรือชื่อสกุล (สำหรับชาวต่างประเทศ) ตามด้วยปีที่พิมพ์ และอาจระบุเลขหน้าโดยพิมพ์ต่อท้ายปีที่พิมพ์ ค้นด้วยเครื่องหมาย : การอ้างอิงนี้ให้ใส่ไว้ในวงเล็บ () และแทรกอยู่กับเนื้อหา

1.1 หลักและตัวอย่างการเขียนอ้างอิงนามผู้แต่ง

1.1.1 อ้างเอกสารหนึ่งเรื่องที่มีผู้แต่ง 1 คน

1) ถ้าเป็นชาวต่างประเทศใช้นามสกุลเท่านั้น ถ้าเป็นชาวไทยให้ใส่ชื่อก่อนแล้วตามด้วยนามสกุล ถึงแม้เขียนเอกสารเป็นภาษาต่างประเทศก็ตาม เพราะถือเป็นแบบสากลยอมรับแล้วว่าประเทศไทยใช้เช่นนี้

(Naengnoi Suksri. 1996 : 27)

(Abrahams. 1996 : 577)

(ครรรชิต มาลัยวงศ์. 2533 : 42)

2) ผู้แต่งมีฐานันดรศักดิ์ บรรดาศักดิ์ สมณศักดิ์ ต้องใส่ยศ

(กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์. 2516 : 12)

(พระยาอนุমানราชชน. 2510 : 44)

(สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (จวน อุฏฐายี). 2512 : 38)

(ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ. 2520 : 94)

3) ผู้แต่งมียศทางทหาร ตำรวจ มีตำแหน่งทางวิชาการ เป็นนายแพทย์ นายสัตวแพทย์ ศาสตราจารย์ ไม่ต้องใส่ยศ หรือตำแหน่งทางวิชาการ

(เสนอ อินทรสุขศรี. 2516 : 115)

(วสิษฐ์ เดชกุญชร. 2522 : 87)

4) ผู้แต่งใช้นามแฝง ให้ใส่นามแฝงนั้นได้เลย

(Dr.Seuss. 1968 : 29)

(หมอ เอ. อาร์. 2534 : 96)

5) ผู้แต่งคนเดียว แต่มีหลายเล่มจบภายในปีเดียวกัน ให้ระบุหมายเลขของเล่มที่อ้างอิงด้วย

(ปราณี ธรรมรักษ์. 2530, เล่ม 2 : 47)

1.1.2 การอ้างอิงเอกสารหนึ่งเรื่องที่มีผู้แต่ง 2 คน

เมื่อเอกสารที่อ้างถึงมีผู้แต่ง 2 คน ให้ระบุนามผู้แต่งทั้ง 2 คน ทุกครั้งที่มีการอ้างโดยใช้คำ และ หรือ and เชื่อมนามผู้แต่ง

(อัครเสน สมุทรพ่อง และจักร พิชัยศรทัต. 2539 : 339)

(Dehlin and Curland. 1996 : 463)

1.1.3 การอ้างอิงเอกสารหนึ่งเรื่องที่มีผู้แต่ง 3 คน หรือมากกว่า

ระบุเฉพาะชื่อและชื่อสกุลของผู้แต่งคนแรกตามด้วยและคนอื่นๆ สำหรับคนไทย กรณีของชาวต่างประเทศ ให้ระบุเฉพาะชื่อสกุลแล้วตามด้วย et al. หรือ and others โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (Comma) “,” คั่นระหว่างชื่อสกุลกับคำดังกล่าว

(คณิต มีสมมนต์, และคนอื่นๆ . 2502 : 22-24)

(White, et al. 1996 : 65)

(Horton, and others. 1996 : 418-420)

1.1.4 อ้างอิงเอกสารที่ผู้แต่งเป็นสถาบัน

เมื่ออ้างอิงเอกสารที่มีสถาบันเป็นผู้แต่งแทรกในเนื้อความในระบบนาม-ปี โดยใช้ชื่อย่อไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ () เป็นผู้แต่งแทรกในเนื้อความ ให้ระบุนามผู้แต่งที่เป็นสถาบันโดยเขียนชื่อเต็มในการอ้างอิงครั้งแรก และเขียนชื่อย่อในการอ้างอิงต่อ ๆ มา โดยเฉพาะถ้าชื่อสถาบันยาว และชื่อย่อเป็นที่คุ้นเคยเข้าใจกันอยู่ ในการตัดสินใจว่าจะย่อชื่อสถาบันหรือไม่ ให้พิจารณาว่าชื่อย่อที่ใช้จะให้ข้อมูลและชี้แหล่งแก่ผู้อ่านได้หรือไม่ ถ้าย่อแล้วทำให้ขาดความเข้าใจให้ระบุชื่อสถาบันเต็มทุกครั้ง

ตัวอย่าง

การอ้างอิงครั้งแรก

(สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.). 2539 : 7)

(Thailand Development Research Institute Foundation (TDRI). 1991 : 18)

(The National Electronic and Computer Technology Center (NECTEC). 1996 : 41)

การอ้างอิงครั้งต่อมา

(สวทช. 2539 : 7)

(TDRI. 1991 : 18)

(NECTEC. 1996 : 41)

ถ้าสถาบันนั้นเป็นหน่วยงานรัฐบาลอย่างน้อยต้องเริ่มต้นระดับกรม

(กรมโยธาธิการ. 2539 : 113)

(จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ภาควิชาสถิติ. 2538 : 65)

(กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. 2535 : 39)

• คณะกรรมการที่มีสำนักงานเป็นอิสระ ให้ใส่ชื่อคณะกรรมการนั้นเลย

(สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. 2537 : 72)

• ถ้าคณะกรรมการที่ได้รับการจัดตั้งโดยสถาบันเพื่อมอบหมายหน้าที่เฉพาะ ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันนั้นต้องใส่ชื่อสถาบันหลักก่อน

(American Library Association, Reference and Adult Services Division. Standards Committee. 1976 : 61)

- สถาบันอื่น ๆ เช่น
- (ฟิลิกส์เซนเตอร์. 2536 : 19)
- (ซีเอ็ดยูเคชั่น. 2533 : 6)

1.1.5 การอ้างอิงเอกสารหลายเรื่องที่เขียนโดยผู้แต่งคนเดียวกัน

ในการอ้างอิงเอกสารหลายเรื่องที่เขียนโดยผู้แต่งคนเดียวกัน แต่ปีที่พิมพ์ต่างกันให้ระบุนามผู้แต่งครั้งเดียว แล้วระบุปีที่พิมพ์ตามลำดับ ใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่นระหว่างปีโดยไม่ต้องระบุนามผู้แต่งซ้ำอีก เช่น

- (ประพัฒน์ อุทัยภาศ. 2533 : 47, 2534 : 12)
 (ชัชวาลย์ เศรษฐบุตตร. 2535 : 35, 2536 : 73, 2537 : 21)
 (Utku. 1990 : 114, 1991 : 84, 1992 : 27)

ถ้าอ้างอิงเอกสารหลายเรื่องพร้อมกันที่เขียนโดยผู้แต่งคนเดียวกัน แต่ปีที่พิมพ์ซ้ำกันให้ใช้ a b c ตามลำดับปี สำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศ และใช้ ก ข ค ง ตามหลังปี สำหรับเอกสารภาษาไทย เช่น

- (กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม, 2536 ก : 9)
 (กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม. 2536ข : 33)
 (Nilson. 1991a : 101)
 (Nilson. 1991b : 58)
 (Smith. 1994a : 8, 1994b : 12, 1994c : 32)

1.1.6 อ้างอิงเอกสารหลายเรื่องโดยผู้แต่งหลายคน

ในการอ้างอิงเอกสารหลายเรื่องที่เขียนโดยผู้แต่งต่าง ๆ กัน พร้อมกัน มีวิธีเขียน 2 วิธีโดยให้ใช้วิธีใดวิธีหนึ่งตลอดทั้งเล่มคือ

1) ให้ระบุนามผู้แต่งโดยเรียงตามลำดับอักษร ตามด้วยปีที่พิมพ์ และใส่เครื่องหมายอัฒภาค (;) คั่นเอกสารที่อ้างแต่ละเรื่อง เช่น

- (ครรรชิต มาลัยวงศ์. 2533 : 42-44; ทักษิณา สวานานนท์. 2536 : 17 ;
 ยืน ภู่วรรณ. 2535 : 24-28 ; วิลาศ วุวงศ์. 2535 : 36)

(Broughton and Ndumbara. 1994 : 76; El Naschie. 1990 : 13-14; Marion. 1991 : 59; Trantina. 1994 : 10)

2) ให้เรียงตามปีที่พิมพ์จากน้อยไปหามาก และใช้เครื่องหมายอัฒภาค(;) คั่นระหว่างเอกสารที่อ้างแต่ละเรื่อง ทั้งนี้เพื่อแสดงวิวัฒนาการของเรื่องที่ศึกษา เช่น

(Nilson. 1991 : 81-85; Paulay. 1992 : 54; Reynolds. 1992 : 14-16;
Johnson. 1994 : 6-8)

ในกรณีที่อ้างอิงเอกสารหลายชื่อเรื่องที่มีทั้งผู้แต่งเป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
ให้อ้างชื่อผู้แต่งเป็นภาษาไทยจนครบก่อน แล้วจึงตามด้วยชื่อผู้แต่งเป็นภาษาต่างประเทศ
โดยวิธีใดวิธีหนึ่งข้างต้น

1.1.7 อ้างอิงเอกสารที่ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง

เอกสารที่ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง มีวิธีการอ้างอิงดังนี้

1) ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง ให้ลงชื่อเรื่องได้เลย

(ภูมิศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้, 2549 : 10-11)

(ภาษาแอสแซมบลี 80286/80386.2530 : 25)

(Boundary element methods in structural analysis. 1989 : 76)

(Seismic design for buildings. 1973 : 144)

2) ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง แต่มีผู้ทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการ หรือผู้รวบรวม

(ทวน วิริยาภรณ์, ผู้รวบรวม. 2505 : 60)

(American Concrete Institute, comp. 1992 : 18-21)

(Slomon, ed. 1994 : 110)

(Illston, ed. 1994 : 43-45)

3) หนังสือแปลระบุชื่อผู้เขียนที่เป็นเจ้าของเรื่อง ถ้าไม่ทราบจึงระบุชื่อผู้แปล

(แรทโบน. 2538 : 7)

(วิทยา วัชรวิทยากุล, ผู้แปล. 2534 : 19)

1.1.8 การอ้างอิงเอกสารที่ปรากฏในสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ให้ระบุชื่อผู้แต่ง แหล่งที่มาของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และ วัน เดือน ปี ที่สืบค้น

(Cerf and Dalal, <http://www.ietf.org/rfc/rac675.txt>. 2006)

(สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง. www.rubber.co.th,

ธันวาคม 2549)

(<http://www.lifedd.net>. 26 มกราคม 550)

1.1.9 การอ้างอิงเอกสารที่ถูกอ้างอิงในเอกสารอื่น

ถ้าต้องการอ้างอิงเอกสารที่ผู้แต่งได้อ้างถึงในงานของผู้อื่น ถือว่าไม่ได้เป็นการอ้างถึง
เอกสารนั้นโดยตรง ให้ระบุนามผู้แต่งของเอกสารทั้ง 2 รายการ โดยระบุนามผู้แต่งและปีพิมพ์ของ
เอกสารอันดับแรก ตามด้วยคำว่า “อ้างถึงใน” หรือ “cited in” แล้วระบุนามผู้แต่งของเอกสารอันดับ
รองและปีพิมพ์ และให้ระบุชื่อผู้เขียน และ การอ้างถึงให้ใส่ไว้ในวงเล็บ พร้อมระบุปี และเลขหน้า ดัง
ตัวอย่าง

Katz and others (อ้างถึงในยุคค. เบ็ญจรงค์. 2534 : 86) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ ...

หรือ

การศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ (Katz and others. 1999 อ้างถึงในยุคค. เบ็ญจรงค์. 2534 : 86)

1.1.10 การอ้างอิงจากการสัมภาษณ์

การอ้างอิงข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคล ทำโดยให้ใส่คำสัมภาษณ์ในเครื่องหมาย “ ” เว้นขอบระยะซ้ายเข้ามา 8 ตัวอักษร เริ่มพิมพ์ที่ตัวอักษรที่ 9 และให้ระบุชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ และวัน เดือน ปี ที่ให้สัมภาษณ์ โดยพิมพ์ตามรูปแบบที่กำหนด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

จากภาพปกนิตยสาร ได้นำเสนอความคิดเชื่อมโยงที่มีต่อภาพ ผู้ให้สัมภาษณ์เป้าหมายด้านการตลาดในกลุ่มสินค้าแบรนด์เนม พวก แอลจี ชัมซุง ดังนี้
วัน 1 บรรทัด

“สินค้าต่าง ๆ ของ Korea ดูจาก ความเป็นเกาหลี ที่เป็นแหล่งกำเนิดจากที่นั่น เช่น อะไร แอลจี ไม่ก็ชัมซุง หรือว่า แดวู” (บุษกร. สัมภาษณ์. 13 กุมภาพันธ์ 2550)

วัน 1 บรรทัด

จากคำกล่าวข้างต้นของผู้ให้สัมภาษณ์ ...

1.1.11 การอ้างอิงส่วนหนึ่งของหนังสือรวมบทความ

ในการอ้างอิงส่วนหนึ่งของหนังสือ ซึ่งเป็นสิ่งพิมพ์ที่รวมบทความหรือผลงานของผู้เขียนหลายคนและมีผู้รับผิดชอบในการรวบรวม หรือทำหน้าที่บรรณาธิการ ให้ระบุเฉพาะนามผู้เขียนบทความหรือส่วนที่ต้องการอ้าง ในกรณีที่ปรากฏนามผู้เขียนบทความ ให้ใช้วิธีการอ้างอิงตามแบบของเอกสารที่ไม่ปรากฏผู้แต่ง

2. การเขียนบรรณานุกรม

การเขียนรายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรม ในส่วนท้ายเล่มของวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ช่วยให้สามารถติดตามเอกสารและแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่อ้างอิงได้ถูกต้อง โดยมีแบบแผนและหลักเกณฑ์แตกต่างกันตามประเภทของเอกสาร เช่น หนังสือ บทความในหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ สารานุกรม วิทยานิพนธ์ จุลสาร เอกสารอัดสำเนา การสัมภาษณ์ เป็นต้น นักศึกษาจำเป็นต้องเลือกแบบแผนการเขียนบรรณานุกรมให้ถูกต้องกับประเภทของเอกสาร

2.1 หลักการลงรายการ

รายละเอียดของบรรณานุกรมแต่ละรายการประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ

1) ส่วนชื่อผู้แต่ง ได้แก่ ผู้รับผิดชอบในการเขียนหรือผลิตสิ่งพิมพ์นั้น ซึ่งอาจเป็น ผู้รวบรวม บรรณาธิการ ผู้แปลหรือหน่วยงานต่างๆ ก็ได้

- ผู้แต่งที่เป็นคนไทย ให้ลงชื่อและชื่อสกุล เมื่อผลงานเป็นภาษาไทย โดยไม่ต้องใส่คำนำหน้าชื่อซึ่งบอกระดับตำแหน่ง และเพศ เช่น พันเอก ศาสตราจารย์ ดร. นาย นาง นางสาว ฯลฯ ยกเว้นคำนำหน้าที่เป็นฐานันดรศักดิ์และบรรดาศักดิ์ให้ลงต่อจากชื่อสกุล โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่น ส่วนพระที่มีสมณศักดิ์จะเขียนตามปกติ เช่น

ศาสตราจารย์ ดร.ธีรยุทธ์ กลิ่นสุคนธ์ = ธีรยุทธ์ กลิ่นสุคนธ์

ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช = เสนีย์ ปราโมช, ม.ร.ว.

พระยาอนุমানราชชน = อนุมานราชชน, พระยา

พระเทพวิสุทธิเมธี = พระเทพวิสุทธิเมธี

กรณีที่ผลงานเป็นภาษาอื่นๆ ให้เขียนชื่อสกุลและตามด้วยชื่อตามหลักสากลนิยม

- ผู้แต่งชาวต่างประเทศ ให้กลับเอาชื่อสกุลมาไว้ข้างหน้าคั่นด้วยเครื่องหมาย จุลภาค (,) ตามด้วยชื่อต้นและชื่อกลางตามลำดับ ส่วนคำนำหน้าชื่อให้ใช้หลักเกณฑ์เช่นเดียวกับ ผู้แต่งชาวไทย ดังกล่าวข้างต้น เช่น Reynold, F.D , Fontana, D., Jr.

- ผู้แต่ง 2 คน หรือ มากกว่า 2 คน แต่ไม่เกิน 6 คน ลงชื่อผู้แต่งทุกคน ใช้เครื่องหมาย จุลภาค (,) คั่นชื่อผู้แต่งแต่ละคน และใช้คำว่า และ หรือ and ก่อนชื่อผู้แต่งคนสุดท้าย แต่ถ้ามีผู้แต่ง 7 คน หรือมากกว่านั้นขึ้นไป ให้ใช้ และคณะ หรือ และคนอื่นๆ et al. หรือ and others เช่น

วันชัย ริจิรวนิช, และช่อม พลอยมีค่า.

กาญจนา กาญจนสุด, และคนอื่นๆ.

Kjaernsli, B., and Simons, N.E.

Tolly, K., Curtis, John C., and Hiddin, Eric M.

Muftic, Sead, et al.

Chambers, Mark L., and others.

- ถ้าผู้แต่งเป็นสถาบัน ให้ลงชื่อเต็มของสถาบัน เช่น กรมโยธาธิการ ให้เขียนว่า โยธาธิการ, กรม.

- ถ้าไม่มีผู้แต่ง ให้ลงชื่อเรื่องในตำแหน่งของชื่อผู้แต่งได้เลย

- ผู้แต่งที่เป็นผู้รวบรวม (Compiler) หรือบรรณาธิการ (Editor) ให้ใส่คำว่า ผู้รวบรวม (ภาษาอังกฤษใช้ comp.) หรือบรรณาธิการ (ภาษาอังกฤษใช้ ed. หรือ eds.) ไว้ท้ายชื่อผู้แต่งนั้นๆ โดยคั่นด้วยเครื่องหมาย , เช่น Basham, Kim D., ed.

- ปิดท้ายชื่อผู้แต่งและบรรณาธิการด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

2) ส่วนชื่อเรื่อง ได้แก่ ชื่อหนังสือ ชื่อบทความ ชื่อวารสาร และชื่อของสิ่งพิมพ์ประเภทนั้นๆ ที่ผู้เขียนนำมาค้นคว้าอ้างอิง ในการลงรายการให้ลงชื่อเรื่อง ตามที่ปรากฏในหน้าปกในของหนังสือ หากมีชื่อเรื่องรองก็ให้ใส่ไว้ด้วย สำหรับชื่อเรื่องภาษาต่างประเทศให้ใช้อักษรตัวใหญ่ขึ้นต้นคำสำคัญทุกคำ ยกเว้น คำบุพบท (Preposition) คำสันธาน (Conjunction) คำนำหน้านาม (Articles) ซึ่งมีใช้คำแรกของชื่อเรื่องให้ใช้อักษรตัวเล็ก หรือจะพิมพ์อักษรตัวใหญ่ อักษรตัวแรกก็ได้

3) ส่วนการพิมพ์ ได้แก่ ครั้งที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ หรือ โรงพิมพ์ และ ปีที่พิมพ์ ของหนังสือ หรือเป็นปีที่ วันเดือนปีของวารสาร หรืออื่นๆ ที่เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการพิมพ์ของ สิ่งพิมพ์แต่ละประเภทนั้น

ครั้งที่พิมพ์ หนังสือที่พิมพ์มากกว่า 1 ครั้ง ให้ระบุ ครั้งที่พิมพ์ โดยการลงรายการเฉพาะ การพิมพ์ตั้งแต่ครั้งที่ 2 ขึ้นไปเท่านั้น เช่น

พิมพ์ครั้งที่ 2 หรือภาษาอังกฤษใช้ 2nd ed.

พิมพ์ครั้งที่ 3 หรือภาษาอังกฤษใช้ 3rd ed.

พิมพ์ครั้งที่ 4 หรือภาษาอังกฤษใช้ 4th ed.

สถานที่พิมพ์ ให้ระบุชื่อเมืองที่สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์ตั้งอยู่ โดยใช้ชื่อตามที่ปรากฏใน หน้าปกในของหนังสือเท่านั้น หากเมืองนั้นไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย หรือชื่อเมืองเดียวกันนี้ซ้ำกันหลาย แห่ง ให้ระบุชื่อรัฐหรือประเทศต่อจากชื่อเมืองโดยคั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) หากชื่อเมืองใน หน้าปกในมีมากกว่า 1 ชื่อ ให้ใส่เฉพาะชื่อเมืองแรกที่ปรากฏอยู่เท่านั้น หากไม่ทราบชื่อเมืองให้ใส่ว่า ม.ป.ท. หรือ n.p

สำนักพิมพ์ ให้ลงชื่อสำนักพิมพ์ตามที่ปรากฏในหน้าปกใน ถ้ามีทั้งชื่อสำนักพิมพ์และโรง พิมพ์ให้ใส่ชื่อสำนักพิมพ์เท่านั้น ถ้าไม่มีชื่อสำนักพิมพ์จึงใส่ชื่อโรงพิมพ์แทน เช่น ซีเอ็ดยูเคชั่น โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำที่เป็นส่วนหนึ่งของชื่อสำนักพิมพ์ สำหรับภาษาไทยให้ตัดคำว่า สำนักพิมพ์ บริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัดและจำกัดออก ภาษาอังกฤษให้ตัดคำว่า Limited (Ltd.) Incorporated (Inc.) ออก สำหรับโรงพิมพ์ (Press) ให้ใส่คำว่าโรงพิมพ์ (Press) เสมอ เช่น

หจก.สำนักพิมพ์ฟิสิกส์เซนเตอร์ = ฟิสิกส์เซนเตอร์

Prentice-Hall, Inc. = Prentice-Hall

ยกเว้นในกรณีที่เป็นสำนักพิมพ์ของส่วนราชการหรือสถาบันอุดมศึกษาให้ใส่คำว่า สำนักพิมพ์ด้วย เช่น สำนักพิมพ์สถาบันธรรมศาสตร์ ในกรณีที่ไม่ปรากฏทั้งชื่อสำนักพิมพ์และโรงพิมพ์ ให้ใส่ ม.ป.ท. หรือ n.p. เช่นเดียวกับไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์

ปีที่พิมพ์ ให้ระบุเฉพาะตัวเลขของปีที่พิมพ์ โดยไม่ต้องใส่คำว่า พ.ศ. หรือ ค.ศ. ถ้าไม่ ปรากฏปีที่พิมพ์ให้ใส่ ม.ป.ป. หรือ n.d. ถ้าหนังสือเล่มนั้นไม่มีทั้งสถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์ และปีที่พิมพ์ให้ใส่ ม.ป.ท., ม.ป.ป. หรือ n.p., n.d.

2.2 การพิมพ์บรรณานุกรม

พิมพ์คำว่า “บรรณานุกรม” ด้วยตัวอักษรขนาด 18 ตัวเข้ม (ชนิดตัวอักษรเดียวกับข้อความ คือ TH SarabunPSK) ไว้กลางหน้ากระดาษห่างจากขอบบน 1.5 นิ้ว หรือ 3.75 ซม. แล้วพิมพ์รายการอ้างอิงโดยแยกภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ ให้พิมพ์รายการอ้างอิงภาษาไทยขึ้นก่อน โดยไม่ต้องแยกประเภทของเอกสารและการอ้างอิง

การพิมพ์จะเริ่มบรรทัดแรกของเอกสารแต่ละรายการ โดยพิมพ์ชิดขอบกระดาษด้านซ้าย ในกรณีที่เอกสารบางรายการมีความยาวมากกว่า 1 บรรทัด บรรทัดต่อไปให้ย่อหน้า 8 ช่วงตัวอักษร โดยเริ่มพิมพ์ตัวอักษรที่ 9 ถ้าอ้างอิงงานเขียนของบุคคลซ้ำให้ขีดเส้น 8 ช่วงตัวอักษรแทนนามบุคคล และ 4 ช่วงตัวอักษรแทนชื่อหน่วยงาน เช่น

Kotler, Philip. **Marketing Management**. Englewood Cliffe, N.J. : Prentice Hall, 200.
 _____. **Marketing Management Analysis, Planning, Implementation and Control**. 9th ed. Englewood Cliffe, N.J. : Prentice Hall, 1999.
 เสรี วงษ์มณฑา. **กลยุทธ์การตลาด : การวางแผนการตลาด**. กรุงเทพฯ : ซีรฟิล์มและไซเท็กซ์, 2542.
 _____. **การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค**. กรุงเทพฯ : Diamond in Business World, 2542.

2.3 แบบแผนการลงรายการ

หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง. **ชื่อหนังสือ**. ครั้งที่พิมพ์ (ถ้ามี). เมืองที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์.

ผู้แต่ง 1 คน

มณฑนา ปราการสมุทร. **การเขียนชุดคำสั่งภาษา C**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไฮเทคพรีนติ้ง, 2534.

วัชรภรณ์ สุริยาภิวัฒน์. **คอมพิวเตอร์เบื้องต้นและเทคนิคการเขียนโปรแกรม**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์สถาบัน, 2533.

Hsich, Yuan-Yu. **Elementary Theory of Structures**. 3rd ed. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice Hall, 1988.

ผู้แต่ง 2 คน หรือมากกว่า แต่ไม่เกิน 6 คน

ฉันท ชัยยุทธ และกณพ แก้วพิชัย. การเขียนโปรแกรมภาษาปาสคาลเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2533.

บุญเลิศ เอี่ยมทัศนาศนา, ยืน ภู่วรรณ และสมนึก ศิริโต. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ภาษาซี. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2534.

Wylie, E. Benjamin, Streeter, Victor L., and Suo, Lisheng. *Fluid Transients in Systems*. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice Hall, 1993.

ผู้แต่งตั้งแต่ 7 คน ขึ้นไป

Munoz, Stephen R., and others. *Infrastructure : New Materials and Methods of Repair*. New York : American Society of Civil Engineering, 1994.

ผู้แต่งที่เป็นนิติบุคคล

อเมริกัน สمول บิสซิเนส คอมพิวเตอร์, บริษัท. คู่มือการใช้ Design CAD 3-D. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2533.

American Concrete Institute. *Nondestructive Testing*. Detroit, Mich. : American Concrete Institute, 1988.

ผู้แต่งที่ใช้นามแฝง

หมอ เอ.อาร์ (นามแฝง). *วายร้ายไวรัส*. กรุงเทพฯ : เอ.อาร์. อินฟอร์มเมชัน แอนด์ พับลิเคชั่น, 2534.

ผู้แต่งที่เป็นผู้รวบรวมหรือบรรณาธิการ

Admixtures (Superplasticizers) in Concrete. **Detroit, Mich.** : American Concrete Institute, n.d.

Mullender, Sape., ed. *Distributed Systems*. 2nd ed. New York : Academic Press, 1993.

หนังสือแปล ใช้คำว่า แปลโดย และ Translated by

แรทโบน, แอนดี. *แรกเริ่มเรียนรู้เรื่อง Window 95*. แปลโดย นพดล เวชสวัสดิ์. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2538.

Marion, Andre. *Introduction to Image Processing*. Translated by Charles Polley. London : Chapman and Hall, 1991.

หนังสือที่มีหลายเล่มจบ

ปราณี ธรรมรักษ์. *เทคนิคในการวิเคราะห์ ออกแบบและพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ เล่ม 1*. กรุงเทพฯ : ยูไนเต็ดบุ๊คส์, 2530.

Werasak Suengtaworn. *Fundamentals of Java Programming Vol. I*. Bangkok : SUM, 1999.

หนังสือไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง ให้ลงชื่อเรื่องในตำแหน่งของชื่อผู้แต่งได้เลย

ประมวลรัชฎากร (ฉบับนักศึกษา). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2539

Red Hat Linux 5.0 : The Official Red Hat Linux Installation Guide.

Research Triangle Park, N.C. : Red Hat Software, 1997.

หนังสือไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์

ไพรัตน์ สังข์สกุล และ เฉลิม ดวงยี่หวา. *การใช้โปรแกรมภาษา C*. ม.ป.ท. : โรงพิมพ์
ควอลิพีรีนท์, 2529.

Mulgan, John and Davin, D.M. *An Introduction to English Literature*. n.p. :
Crafton Book, 1947.

หนังสือไม่ปรากฏสำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์

สัตยานันทปรี, สวามี. *บ่อเกิดมติพุทธศาสนา*. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2516.

Guernsey, Otis L., ed. *The Best Plays*. New York : n.p., 1968.

หนังสือไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์และสำนักพิมพ์

ศิริพร สาเกตอง. *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. ม.ป.ท., 2528.

Padover, Saul K. *Thomas Jefferson on Democracy*. n.p., 1939.

หนังสือไม่ปรากฏปีที่พิมพ์

ประสิทธิ์ วิทย์ธีรารณ. *ดีเบสโฟร์*. กรุงเทพฯ : พิสิกส์เซ็นเตอร์, ม.ป.ป.

Chemical Admixtures. Detroit, Mich. : American Concrete Institute, n.d.

หนังสือไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ และปีที่พิมพ์

สุภางค์ วงษ์ขันธ. *การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป News Master II*. ม.ป.ท., ม.ป.ป.

Horngren, Charles T. *Cost Accounting : A Managerial Emphasis*. 3rd ed.
n.p., n.d.

วิทยานิพนธ์

ชื่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์. ชื่อเรื่อง. ระดับวิทยานิพนธ์, สาขาวิชา คณะ, สถาบัน, ปีที่พิมพ์.

อภิรักษ์ ไพบูลย์. *แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวประเภทวัด : กรณีศึกษา วัดใหม่ทุ่งคา ต.กำแพงเพชร อ.รัตภูมิ จ.สงขลา.* การค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ, มหาวิทยาลัยรังสิต, 2551.

สุชาติ ชื่นภิรมงคล. “การศึกษาไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็กและการจัดการน้ำในชุมชน บ้านป่าละอุนบน ประจวบคีรีขันธ์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.

Anan Hirunsalee. **Plant Parasitic Nematode Populations and Mung Bean (Vigna Radiata (L) Wilczek) Reactions in Soil.** Master’s Thesis in Science (Plant Pathology), Graduate School, University of the Phillipines, 1981.

เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์ หรือไม่เป็นหนังสือ เช่น จดหมายเหตุ ใช้แบบแผนเดียวกับหนังสือ แต่ให้ระบุว่า (อัดสำเนาหรือ Mimeographed), (พิมพ์ดีดหรือ Typewritten)

ท่องเที่ยวอินเดีย, สำนักงาน. อินเดีย : **สิ่งที่ควรรู้สำหรับนักทัศนาจร.** กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2531. (อัดสำเนา).

United Nations Educational. **Scientific and Cultural Organizations.**

“World Communications.” Paris : n.p., 1985. (Mimeographed).

ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์. “อีกมิติหนึ่งของอีสานเขียว.” เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา เรื่อง บทบาทสถาบันการศึกษากับการพัฒนาอีสานเขียว ณ ขอนแก่นไฮเต็ล, 18 กันยายน 2530. (พิมพ์ดีด).

การต่างประเทศ, กระทรวง แห่งที่ 8.1 ตอนที่ 1. **จดหมายพระยาภาสกรวงศ์ ผู้ว่าการแทน เสนาบดีว่าการต่างประเทศ ถึงมิสเตอร์ อี.บี.กูลด์ ผู้ว่าการแทนกงสุลเยนเนอราล อังกฤษ.** ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2430.

หอสมุดแห่งชาติ. เลขที่ 12. **จดหมายเหตุรัชกาลที่ 3.** จ.ศ. 1206.

Khien Theeravit. “The Kampuchean Independence Struggle : A Case Against the Remnant of Colonialism.” Paper Presented in the Kampuchea Conference, Bangkok, 31 July-1 August 1982. (Typewritten).

บทความในวารสาร

ผู้เขียนบทความ. “ชื่อบทความ.” **ชื่อวารสาร.** ปีที่หรือเล่มที่ (ฉบับที่) : เลขหน้า ; วัน เดือน ปี.

นพดล เพียรเวช. “วิธีการก่อสร้างและใช้งานเสาเข็มซีเมนต์คอลัมน์.” **โยธาสาร. 9** (2) : 27-32 ; กุมภาพันธ์ 2540.

วรรณิ เอกศิลป์. “สมชาติ โสภณรณฤทธิ์, และอภิชาติ เทอดโยธิน. ค่าใช้จ่ายในการลดก๊าซ CO₂ ที่เกิดจากการผลิตไฟฟ้าโดยการปลูกป่า.” **วารสารวิศวกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยรังสิต. 3** (2) : 38-42 ; กันยายน 2545.

- วินัย รังสินันท์. “กลยุทธ์ในการพัฒนาและบริหารทรัพยากรสารสนเทศ.” **วารสารบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยรังสิต**. 1 (2) : 30-32 ; กรกฎาคม-ธันวาคม 2541.
- Naomi, T. “A Day in the Life of a Protocol Analyzer.” **LAN Technology**. 7 (2) : 43 ; February 1991.
- Bishop, A.W., and Margensten, N. “Stability Coefficients for Earth Slopes.” **Geotechnique**. 10 (2) : 129-150 ; March 1967.
- Suree Supalaknaree, and Thirayudh Glinsukon. “Toxicity of Careya Arborea (Kradoan) in Mice and Rats.” **Bulletin of Health Science and Technology**. 1 (2) : 135-148 ; 1998.
- Thirayudh Glinsukon, Chaivat Toskulkao, Pawinee Piyachaturawat, and Somphong Sahaphong. “Influence of Cytochalasin E on Gastrointestinal Function.” **Bulletin of Health Science and Technology**. 1 (3) : 1-11; 1998.

ผู้เขียนเป็นสถาบัน

- ทางหลวง, กรม. “การแก้ไขปัญหารถบรรทุกน้ำหนักเกิน.” **ข่าวช่าง**. 26 (6) : 91-92 ; กุมภาพันธ์ 2540

บทความในหนังสือพิมพ์

ผู้เขียนบทความ. “ชื่อบทความ.” **ชื่อหนังสือพิมพ์**. วัน เดือน ปี, เลขหน้า.

- สุวิทย์ ศิริธีรวานิชกุล. “ดาต้าแวร์เฮาส์ช่วยบริหารจัดการเก็บข้อมูลได้อย่างไร?” **กรุงเทพธุรกิจ**, 26 กันยายน 2539, หน้าพิเศษ 6.

Sloan, Wanda. “DOS Shells Makes Life Easier.” **Bangkok Post**, 18 October 1989, p.6.

ไม่ปรากฏชื่อผู้เขียนบทความ ให้ใส่ชื่อบทความในตำแหน่งของผู้เขียนบทความได้เลย

- “หินก่อสร้างกับความต้องการในปี 40-47.” **ข่าวช่าง**. 26 กุมภาพันธ์ 2540 , 48-51.

อ้างอิงกฎหมายที่ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

“ชื่อกฎหมาย,”ราชกิจจานุเบกษา.เล่มที่ ตอนที่. หน้าที่ตีพิมพ์.วัน เดือน ปี.

“พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527,”ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 101 ตอนที่ 144.
หน้า 1-13. 12 ตุลาคม 2527.

บทความในหนังสือ

ผู้เขียนบทความ. “ชื่อบทความ.” ในชื่อเรื่อง, เลขหน้า. ชื่อบรรณาธิการ (ถ้ามี). สถานที่พิมพ์ :
สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์.

นิพนธ์ สุปรี่ดี. “คอมพิวเตอร์และพฤติกรรมการเรียนการสอน.” ในห้องสมุดวันพຽງนี้,
หน้า 136-144. สอวงศรี พรสุวรรณ, บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่ง
ประเทศไทย, 2531.

Frederick, T. Conrad. “Communications and Political in Communist China.” In
Communications and Political Development, pp. 269-271. Pye,
Lucian W., ed. Princeton, N.J. : Princeton University Press, 1976.

การอ้างอิงเอกสารอันดับรอง การอ้างอิงซึ่งมีผู้กล่าวไว้ในหนังสืออีกเล่มหนึ่งโดยที่มิได้เคย
อ่านหนังสือเล่มนั้น ทำได้ 2 กรณี คือ

1. ถ้าขึ้นต้นด้วยผู้แต่งและชื่อเรื่องเอกสารอันดับแรกใช้ว่า “อ้างถึงใน” หรือ
“กล่าวถึงใน” (“quoted in” หรือ “cited by”) ตามด้วยชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง เอกสารอันดับ
รอง

ชื่อผู้แต่ง. เอกสารอันดับแรก.สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์, อ้างถึงใน หรือ กล่าวถึงใน
(quoted in หรือ cited by) ชื่อผู้แต่ง. ชื่อเอกสารอันดับรอง. สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์, ปี
ที่พิมพ์.

อนุমানราชชน, พระยา. **แหลมอินโดจีนสมัยโบราณ**. กรุงเทพฯ : คลังวิทยา, 2497, อ้างถึง
ใน สายจิตต์ เหมินทร์. **การเสียดรัฐไทยบุรี กลันตัน ตรังกานู และปะลิส ของไทย
ให้แก่อังกฤษในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว**. วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต, ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์
สถาบัน, 2507.

2. ถ้าใช้ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่องเอกสารอันดับรองขึ้นต้น จะใช้ว่า “อ้างจาก” หรือ “กล่าวจาก” (“quoting” หรือ “citing”) ตามด้วยชื่อผู้แต่ง ชื่อเอกสารอันดับแรก

ชื่อผู้แต่ง. ชื่อเรื่องเอกสารอันดับรอง. สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์, อ้างจาก หรือ กล่าวจาก (quoting in หรือ citing) ชื่อผู้แต่ง. ชื่อเอกสารอันดับแรก. สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์.

สายจิตต์ เหมินทร์. การเสียดัฐไทยบุรี กลันตัน ตรังกานู และปะลิส ของไทยให้แก่อังกฤษ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2507. อ้างจากพระยาอนุমানราชชน. แผลมอินโดจีนสมัยโบราณ. กรุงเทพฯ : คลังวิทยา, 2497.

บทความจากสารานุกรม

ผู้เขียนบทความ. “ชื่อบทความ.” ชื่อสารานุกรม. เล่มที่ (ปีที่พิมพ์) : เลขหน้า.

พิริยะ ไกรฤกษ์. “พระวิชฌุ : ปะติมากรรมที่พบในภาคใต้.” สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้. 6 (2529) : 2376-2386.

Belzer, Jack. “Information Communication.” Encyclopedia of Library and Information Science. 42 (1987) : 271-339.

รายงานการประชุมและสัมมนา

ชื่อผู้แต่ง/ชื่อหน่วยงานที่จัดทำ. ชื่อรายงาน. สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์.

สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. รายงานผลการประชุม เจริญนโยบายเรื่องแนวโน้มการขยายตัวของสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : กองนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2531.

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. เอกสารการสัมมนาเรื่องผลกระทบของ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ต่อการประกอบธุรกิจ. กรุงเทพฯ : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2535.

ในกรณีที่ปรากฏชื่อบทความในรายงานการประชุม หรือสัมมนาให้ใช้

ชื่อผู้แต่ง/ชื่อหน่วยงานที่จัดทำ. “ชื่อบทความ.” ชื่อรายงาน. สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์.

Dupont, B. “Bone Marrow Transplantation in Severe Combined Immunodeficiency with an Unrelated MLC Compatible Donor.” **Proceedings of the Third Annual Meeting of the International Society for Experimental Hematology.** Houston : International Society for Experimental Hematology, 1974.

รายงานการวิจัย

กรณีของนักศึกษาที่ทำการวิจัยตามหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา

ชื่อผู้วิจัย. “ชื่อเรื่องวิจัย.” รายงานการวิจัยในวิชา (ชื่อวิชา), ชื่อหลักสูตร, สถาบัน, ปีที่พิมพ์.

นิตาพรรณ ใจกล้า. “การสร้างฟอนต์ด้วยโปรแกรม Fontographer.” รายงานการวิจัยในวิชา การศึกษาค้นคว้าอิสระ, หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรังสิต, 2537.

กรณีการวิจัยของบุคคลหรือหน่วยงานทั่วไป

ชื่อผู้วิจัย. “ชื่อเรื่องวิจัย.” สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์.

ยุติธรรม, กระจ่าง, สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ. “รายงานการวิจัยเรื่องการใช้สิทธิฎีกา.” กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กระจ่างยุติธรรม, 2534.

การสัมภาษณ์

ชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์. ตำแหน่ง. สัมภาษณ์, วัน เดือน ปีที่สัมภาษณ์.

วิจิตร ศรีสอ้าน. ปลัดทบวงสถาบัน. สัมภาษณ์, 5 มิถุนายน 2532.

Olarn Chipravat. President and Chief Executive Office, Siam Commercial Bank PCL. Interview, 23 May 1997.

โสตทัศนวัสดุ

รายการวิทยุ, รายการโทรทัศน์

ชื่อผู้จัดรายการ (ถ้ามี). “ชื่อรายการ.” รูปแบบการเสนอ. วัน เดือน ปีที่ออกรายการ.

พจน์ สารสิน. “ความอยู่รอดของเศรษฐกิจไทย.” บทวิทยุออกอากาศทางสถานี

วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย. 13 เมษายน 2520.

“1 ในเมืองไทย ตอน สามเผ่าคอยใต้พระบารมี.” เสนอทางสถานีโทรทัศน์

กองทัพบกช่อง 7. 14 กุมภาพันธ์ 2541.

วีดิทัศน์ และเทปบันทึกเสียง

ชื่อผู้บรรยายผู้แต่ง. ชื่อเรื่อง. (รูปแบบสื่อ).สถานที่ผลิต : ผู้ผลิตหรือผู้จัดทำ, ปีที่ผลิตหรือจัดทำ.

รชฎ ไชยคุปต์. สารคดีชุดคลื่นความคิด ตอน สื่อมวลชนกับสิทธิส่วนตัวของบุคคล.

(วีดิทัศน์).ปฐมธานี : มหาวิทยาลัยรังสิต, 2540

รุ่ง เรื่องอักษร. ภาษาจีน, เล่ม 5. (เทปบันทึกเสียง). กรุงเทพฯ : นามมีบุ๊คส์, 2538.

Siegel, Bruceh. Creative Radio Production. (Soundrecording). Stoneham, M.A. :

Focal Press., 1992.

บรรณานุกรมของวัสดุประเภทแผนที่

ชื่อเรื่อง. (แผนที่). สถานที่ผลิต: บริษัทหรือองค์กรที่จัดทำ, ปีที่ผลิต.

แผนที่กรุงเทพมหานคร. (แผนที่). กรุงเทพฯ : ธนาคารกรุงไทย, 2523.

เอกสารที่สืบค้นจาก Internet

ผู้แต่ง (ถ้าไม่มีให้ใช้ปีที่ลงข้อมูล).ชื่อเรื่อง.สืบค้นเมื่อวันที่/เดือน/ปี.จากชื่อเว็บไซต์ : URL.

กระทรวงวัฒนธรรม. สำนักงานปลัดกระทรวง. พิธีกรรมในวันสงกรานต์. 20 มิถุนายน 2554.

จากข้อมูล-ความรู้ : ประเพณี-พิธีกรรม website : <http://m-culture.go.th/detail-page.php?sub-id=1427>.

Lynch,T. (1996). DS9 trials and tribble-ations review. Retrieved October 8, 1997, from Psi Phi : Bradly’s Science Fiction Club Website : http://www.bradley.edu/campusong/psiphi/DS9*ep/503_r.html.

4.2.4 การเรียงลำดับรายการอ้างอิง

รายการอ้างอิงเอกสารและแหล่งต่างๆ ให้เรียงเอกสารภาษาไทยแยกจากภาษาอังกฤษ โดยเรียงตามลำดับอักษรตัวแรกที่ปรากฏไม่ว่ารายการนั้นจะขึ้นต้นด้วยชื่อผู้แต่ง ชื่อบทความ หรือชื่อหนังสือ

ในการเรียงชื่อผู้แต่งตามลำดับอักษร มีรายละเอียดดังนี้

1) ให้เรียงที่ละตัวอักษรของคำนั้น

Pau, L.F.

Paulay, T.

2) คำนำหน้าชื่อ M’ Mc หรือ Mac ให้เรียงตามรูปที่ปรากฏ และไม่สนใจเครื่องหมาย ’ เช่น

MacBride

M’Carthy

McConnell

3) ชื่อสกุลผู้แต่งที่มี article หรือ preposition (เช่น de, la, du, von ฯลฯ) ให้เรียงตาม กฎของภาษานั้น ถ้ารู้แน่ชัดว่าคำนำหน้านั้นเป็นส่วนหนึ่งของชื่อ (เช่น De Vries) ให้ถือว่าคำนำหน้านั้นเป็นส่วนหนึ่งของชื่อสกุล และเรียงตามลำดับอักษร

4) ถ้าเรียงงานหลายงานที่มีชื่อผู้แต่งคนแรกเหมือนกัน ให้ใช้หลักดังนี้

4.1)รายการอ้างอิงที่มีผู้แต่งคนเดียวมาก่อนรายการที่มีผู้แต่งหลายคน เช่น

Lyons, Kelly A.

Lyons, Kelly A., and Akl, Selim G.

4.2) รายการอ้างอิงที่มีผู้แต่งคนแรกซ้ำกัน ให้เรียงตามชื่อผู้แต่งคนต่อมา เช่น

Lyons, Kelly A., and Akl, Selim G.

Lyons, Kelly A., and Kim, Won.

4.3) รายการอ้างอิงที่มีชื่อผู้แต่งเหมือนกันหมดให้เรียงตามชื่อเรื่อง (ถ้าใช้การเขียนรายการอ้างอิงแบบแผนที่ 1)

Garrison, Ray H. Managerial.....

Garrison, Ray H. Ready notes

แต่ถ้าใช้การเขียนรายการอ้างอิงให้เรียงตามปีที่พิมพ์ต่อมา

Bowles, Joseph E. 1982

Bowles, Joseph E. 1988

และถ้าปีที่พิมพ์ซ้ำกัน ให้เรียงตามอักษร a b c ที่กำกับปีที่พิมพ์

Bowles, Joseph E... 1982a.

Bowles, Joseph E... 1982b.

5) ถ้าชื่อสกุลของผู้แต่งเหมือนกัน ให้เรียงตามอักษรย่อชื่อต้นและชื่อกลาง

Larson, Bruce R.

Larson, Kermit D.

6) เอกสารที่มีผู้แต่งเป็นสถาบัน สมาคม หน่วยงาน ให้เรียงตามอักษรตัวแรกของชื่อสถาบันที่สะกดเต็ม การระบุชื่อสถาบันให้ระบุชื่อหน่วยงานใหญ่ก่อนหน่วยงานย่อย

บรรณานุกรม

- จุฬาลงกรณ์, มหาวิทยาลัย. **คู่มือการพิมพ์วิทยานิพนธ์**. กรุงเทพฯ : งานมาตรฐานการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์สถาบัน, 2548.
- บัณฑิตพัฒนศิลป์, สถาบัน. **คู่มือศิลปินพันธ์ คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ปี 2554**.
กรุงเทพฯ : มปท., 2554.
- รังสิต, มหาวิทยาลัย. **คู่มือการจัดทำวิทยานิพนธ์และดุษฎีนิพนธ์**. ปทุมธานี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยรังสิต, 2552.
- ศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัย. **คู่มือการจัดทำปริญญาานิพนธ์ และสารนิพนธ์**. พิมพ์ครั้งที่ 3
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างการเขียนส่วนต่างๆ ของวิทยานิพนธ์

ตัวอย่างการเขียนงานวิจัยเชิงมนุษยศาสตร์

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยนับแต่อดีตกาล มีความเจริญรุ่งเรือง มั่นคง อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรในดินสันทนในน้ำ มีวัฒนธรรม จารีต ขนบประเพณี และวิถีชีวิตอันดีงามที่สืบทอดต่อกันมาอย่างน่าชื่นชม จากวิถีชีวิตการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและอยู่ร่วมกันเป็นชุมชนที่มีความสุขสงบ มีความเอื้ออาทรเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน สิ่งนี้จึงเป็นเอกลักษณ์ของคนไทยที่มีเสน่ห์และเป็นที่ยึดถือของประเทศเพื่อนบ้านมาช้านาน รวมทั้งเป็นสิ่งยืนยันว่าชาติไทยเรานั้นมีความเป็นอารยะและให้สิทธิเสรีภาพต่อทุกคน ภายใต้บริบทอันมั่นคงทางสังคม การปกครอง เศรษฐกิจ และสภาพความเป็นอยู่ที่สงบร่มเย็น ยากที่จะหาประเทศใดเสมอเหมือนได้ สิ่งนี้จึงเป็นจุดกำเนิดแห่งการสร้างและสั่งสมศิลปวัฒนธรรมให้บังเกิดขึ้นอย่างหลากหลาย ทั้งในสังคมเมืองและสังคมชนบท ดำรงอยู่ด้วยการสืบทอดของคนในสังคมอันได้แก่ จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม พิธีกรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนศิลปะการแสดงด้านดนตรีและนาฏศิลป์

ปัจจุบันเพลงทรงเครื่องตามรูปแบบการแสดงของแม่ขวัญจิต ศรีประจันต์ ศิลปินแห่งชาติ มีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนไปตามสภาพบริบททางสังคมที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีอย่างแพร่หลาย ผสมผสานรูปแบบของชาวบ้านกับนาฏศิลป์ไทยจนเกิดรูปแบบการแสดงเพลงทรงเครื่องที่เหมาะสมและมีคุณค่า ทำให้รูปแบบการแสดงเพลงทรงเครื่องของแม่ขวัญจิต ศรีประจันต์ ดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของภูมิปัญญาไทยอย่างยิ่ง และเป็นเหตุผลสำคัญที่ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาเพื่อการอนุรักษ์ สืบทอดและเผยแพร่อันเป็นประโยชน์ในวงการนาฏศิลป์ไทยและการแสดงพื้นบ้านของไทย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษา วิเคราะห์ ประวัติที่มา รูปแบบ ขนบจารีต วิธีการแสดงและองค์ประกอบของการแสดงเพลงทรงเครื่อง
2. วิเคราะห์ รูปแบบการพัฒนาการแสดงเพลงทรงเครื่องของ แม่ขวัญจิต ศรีประจันต์ ศิลปินแห่งชาติ

3. ขอบเขตการวิจัย

ศึกษารูปแบบการพัฒนาการแสดงเพลงทรงเครื่องของแม่ขวัญจิต ศรีประจันต์ ศิลปินแห่งชาติ และรูปแบบการแสดงคณะนักแสดงเพลงทรงเครื่องภาคกลาง ได้แก่ คณะแม่เหม อินทร์สวาท จังหวัด สุพรรณบุรี คณะจรัสศิลป์อินทาราม คณะนารีเฉลิมเนตร จังหวัดชัยนาท และครูจรัส อยู่สุข จังหวัด สิงห์บุรี

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้วิธีการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและการศึกษา ทัศนศึกษา โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

4.1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องเรื่องเพลงทรงเครื่อง จากแหล่งข้อมูลในหน่วยงานและ แหล่งวิทยบริการของสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้แก่ จดหมายเหตุ พงศาวดาร วรรณกรรม ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2. การศึกษาทัศนศึกษา โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จากผู้ทรงคุณวุฒิและกลุ่ม ผู้แสดงที่มีประสบการณ์ด้านการแสดงเพลงทรงเครื่อง ไม่น้อยกว่า 20 ปี ประกอบด้วย

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและเป็นผู้แสดงเพลงทรงเครื่อง จำนวน 7 คน ดังนี้

1) นางเกลียว เสรีจกจ (แม่ขวัญจิต ศรีประจันต์) ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงพื้นบ้าน-อีแซว) ประจำปี 2539

2) นางจรัส อยู่สุข ศิลปินและครูเพลงพื้นบ้านจังหวัดสิงห์บุรี ปัจจุบันเป็นครูจ้างสอน เพลงพื้นบ้านที่วิทยาลัยนาฏศิลปอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ได้องค์ความรู้ รูปแบบ ขนบจารีต วิธีการแสดงและองค์ประกอบของการแสดงเพลง ทรงเครื่อง เพื่อนำไปสู่การศึกษาและการจัดการแสดงเพลงทรงเครื่อง

5.2 ได้รูปแบบการพัฒนาการแสดงเพลงทรงเครื่องของแม่ขวัญจิต ศรีประจันต์ ศิลปิน แห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการอนุรักษ์ สืบสานและเผยแพร่ ด้านศิลปการแสดงพื้นบ้านของไทย

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 รูปแบบการแสดง หมายถึง ลักษณะของการแสดงที่มีองค์ประกอบ คือ บทการแสดง วิธีการแสดง ผู้แสดง กระทบท่ารำ เพลงร้องประกอบ เครื่องดนตรี เครื่องแต่งกาย อุปกรณ์ โอกาส และสถานที่ใช้ในการแสดง

6.2 การพัฒนา หมายถึง การปรับปรุง หรือการเปลี่ยนแปลงไปจากสิ่งเดิมที่เป็นไปอย่าง สร้างสรรค์ก่อให้เกิดคุณค่า

บทที่ 2

ประวัติและที่มาเพลงทรงเครื่อง

เพลงทรงเครื่อง เป็นการแสดงพื้นบ้านที่เล่นเป็นเรื่องราว มีรูปแบบการแสดงที่ผสมผสานระหว่างการ เล่นเพลงพื้นบ้านกับการแสดงละครของไทย สามารถสร้างความบันเทิงใจให้แก่ผู้ชมด้วยศาสตร์แห่ง ศิลปะการแสดง อันมีองค์ประกอบครบถ้วน ดังนั้นก่อนที่จะกล่าวถึงประวัติความเป็นมาของเพลง ทรงเครื่อง จึงควรศึกษาเกี่ยวกับเพลงพื้นบ้านและมูลเหตุบางประการที่ส่งผลกระทบต่อศิลปะการแสดง เพลงพื้นบ้านของไทย รวมทั้งความสัมพันธ์ของเพลงพื้นบ้านที่นำไปสู่การพัฒนาการ แสดงจนเกิดเป็นรูปแบบการแสดงเพลงทรงเครื่อง.....

บทที่ 3

รูปแบบการแสดงของคณะเพลงทรงเครื่อง

เพลงทรงเครื่อง มีรูปแบบการแสดงที่มีองค์ประกอบสำคัญ คือ เรื่องที่แสดง กระทบท่ารำ การขับร้อง การเจรจา การแต่งกาย ดนตรีและอุปกรณ์ประกอบการแสดง ดังนั้นจึงต้องอาศัย ความสามารถของผู้เล่นหรือผู้แสดงอย่างยิ่ง ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษารูปแบบการแสดงคณะเพลง ทรงเครื่อง ในแถบท้องที่ภาคกลาง คือ สุพรรณบุรี ชัยนาท สิงห์บุรี ที่ในอดีตเคยได้รับความนิยมจาก ผู้ชมและปัจจุบันยังมีการสืบทอด จำนวนทั้งสิ้น 4 คณะ ดังนี้ คือ

1. เพลงทรงเครื่องคณะแม่เหม อินทร์สวาท แห่งตำบลเนินพระปรางค์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้สืบทอดและถ่ายทอดข้อมูล คือ นายมนัส โพธิ์ถนอม ศิษย์รุ่นสุดท้ายที่ยังมีชีวิต อยู่

2. เพลงทรงเครื่องคณะจรัสศิลป์อินทาราม แห่งบ้านตลุก ตำบลตลุก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ผู้สืบทอดและถ่ายทอดข้อมูล คือนางสนุ่น แพรดำ และ นายนิรุทธิ์ เนตรรอด รวมทั้ง กลุ่มผู้แสดงที่ยังมีชีวิตอยู่ในปัจจุบัน.....

บทที่ 4

การแสดงเพลงทรงเครื่อง แม่ขวัญจิต ศรีประจันต์

1. ประวัติและผลงาน ของแม่ขวัญจิต ศรีประจันต์

แม่ขวัญจิต ศรีประจันต์ หรือชื่อสกุล จริง ว่า นางเกลียว เสรีจกิจ เกิดเมื่อวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2490 ที่ตำบลวังน้ำซับ อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นบุตรของนายอึ้ง นางปลัด มีพี่น้องทั้งหมด 3 คน สมรสกับนายเสวี ธนาพร มีบุตร 3 คน ชาย 1 คน หญิง 2 คน มีความสนใจเพลงพื้นบ้านมาตั้งแต่อายุ 15 ปี โดยมีเชื้อสายญาติทางบิดาเป็นพ่อเพลงที่มีชื่อเสียงของสุพรรณบุรี แต่บิดาไม่สนับสนุนให้เป็นแม่เพลงพื้นบ้าน ด้วยเกรงว่าความเป็นสาวรุ่นจะทำให้เกิดปัญหาเรื่องชู้สาวตามมา จึงสนับสนุนนางจำนง เสรีจกิจ (ขวัญใจ ศรีประจันต์) น้องสาวอีกคนที่อายุยังน้อยให้ไปฝึกหัด.....

บทที่ 5

รูปแบบการพัฒนาการแสดงเพลงทรงเครื่อง ของแม่ขวัญจิต ศรีประจันต์

การศึกษารูปแบบการพัฒนาการแสดงเพลงทรงเครื่อง ของแม่ขวัญจิต ศรีประจันต์ ศิลปินแห่งชาติ ผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะเพลงทรงเครื่องในอดีตและเพลงทรงเครื่องที่มีการสืบทอดในท้องถิ่นจำนวน 4 คณะ คือ เพลงทรงเครื่องคณะแม่หม่อม อินทร์สวาท เพลงทรงเครื่องคณะจรัสศิลป์อินทาราม เพลงทรงเครื่องคณะนารีเฉลิมเนตร และเพลงทรงเครื่องครูจรัส อยู่สุข โดยนำมาศึกษาวิเคราะห์ เปรียบเทียบ การแสดงเพลงทรงเครื่อง ของแม่ขวัญจิต ศรีประจันต์ เพื่อแสดงให้เห็นรูปแบบการพัฒนาการแสดง รวมทั้งลักษณะและกลวิธีการพัฒนาการแสดง ตลอดจนคุณลักษณะเฉพาะของแม่ขวัญจิต ศรีประจันต์ โดยศึกษาวิเคราะห์ในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. ลำดับขั้นตอนในการฝึกหัดการแสดง
2. ลำดับขั้นตอนการแสดง
3. องค์ประกอบในการแสดง
4. ขนบธรรมเนียม พิธีกรรมและความเชื่อ
5. แนวทางการพัฒนารูปแบบการแสดงเพลงทรงเครื่องของแม่ขวัญจิต ศรีประจันต์
6. จุดเด่นและคุณลักษณะเฉพาะของแม่ขวัญจิต ศรีประจันต์.....

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษารูปแบบการพัฒนาการแสดงเพลงทรงเครื่องของแม่ขวัญจิต ศรีประจันต์ ศิลปินแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษา วิเคราะห์ ประวัติที่มา รูปแบบ ขนบจารีต วิธีการแสดงและองค์ประกอบของการแสดงเพลงทรงเครื่อง รวมทั้งการวิเคราะห์รูปแบบการแสดงเพลงทรงเครื่องของแม่ขวัญจิต ศรีประจันต์ ศิลปินแห่งชาติ โดยมีขอบเขตการวิจัย คือ การศึกษารูปแบบการพัฒนาการแสดงเพลงทรงเครื่องของแม่ขวัญจิต ศรีประจันต์ ศิลปินแห่งชาติ และรูปแบบการแสดงคณะเพลงทรงเครื่องภาคกลาง ได้แก่ คณะแม่หม่อม อินทร์สวาท จังหวัดสุพรรณบุรี คณะจรัสศิลป์อินทาราม คณะนารีเฉลิมเนตร จังหวัดชัยนาท และครูจรัส อยู่สุข จังหวัดสิงห์บุรี ด้วยการศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสารที่เกี่ยวข้อง การศึกษาภาคสนามด้วยการสัมภาษณ์ การสังเกต การฝึกปฏิบัติ.....

(จากงานวิจัยเรื่อง “การศึกษารูปแบบการพัฒนาการแสดงเพลงทรงเครื่องของแม่ขวัญจิต ศรีประจันต์ ศิลปินแห่งชาติ” โดยอาจารย์วรรณภา แก้วกว้าง วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. 2555)

ตัวอย่างการเขียนงานวิจัยเชิงสังคมศาสตร์

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิตที่มนุษย์เรียนรู้ตลอดเวลา และสร้างเสริมคุณภาพของบุคคลให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข การให้การศึกษาที่ถูกต้องมิได้หมายถึงการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเพียงอย่างเดียว แต่มุ่งพัฒนาคนไปสู่เป้าหมายของการเจริญเติบโตเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ตลอดจนเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ (ก่อ สวัสดิพานิชย์. 2521:15) ในการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จ สิ่งสำคัญที่จะนำการศึกษาให้ดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายได้ก็คือ หลักสูตร (กาญจนา คุณารักษ์. 2527 : 1).....

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นอาจารย์สอนในสาขาวิชานาฏศิลป์ไทยของวิทยาลัยนาฏศิลป์ เห็นว่า ควรจะได้มีการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย พุทธศักราช 2527 เพื่อจะได้ทราบถึงประสิทธิภาพของหลักสูตร และส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไข ซึ่งผลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรนี้ จะเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ชั้นสูง สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ไทย ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ให้เป็นหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน และสามารถผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมต่อไป

2. ความมุ่งหมายของการวิจัย (วัตถุประสงค์)

ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2527

3. ความสำคัญของการวิจัย (ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ)

การศึกษาวิจัยประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2527 จะทำให้ทราบถึงข้อดี และข้อบกพร่องของหลักสูตรตลอดจนปัญหาการใช้หลักสูตร ซึ่งผลของการศึกษาครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมมากยิ่งขึ้น

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 การศึกษาในครั้งนี้เป็นการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2527

4.2 การประเมินครั้งนี้ได้ประยุกต์รูปแบบการประเมินซีบีพี (CIPP Evaluation Model) มาใช้ โดยมุ่งประเมินแต่ละด้านดังนี้

4.2.1) บริบท (Context) ได้แก่ การประเมินความมุ่งหมายของหลักสูตร

4.2.2) ปัจจัยเบื้องต้น (Input) ได้แก่ การประเมินโครงการของหลักสูตร

4.3 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนในปีการศึกษา 2540 จำนวน 122 คน นักศึกษาสาขานาฏศิลป์ไทยชั้นสูงปีที่ 2 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 276 คน ผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2536-2539 จำนวน 893 คน จากวิทยาลัยนาฏศิลป์ 12 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยนาฏศิลป์ (กรุงเทพมหานคร) วิทยาลัยนาฏศิลป์ เชียงใหม่ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง วิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 223 คน รวมประชากร 1,514 คน

4.4 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น

- 1) อาจารย์
- 2) นักศึกษา
- 3) ผู้สำเร็จการศึกษา
- 4) ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา

4.4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อความมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน กระบวนการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร และประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

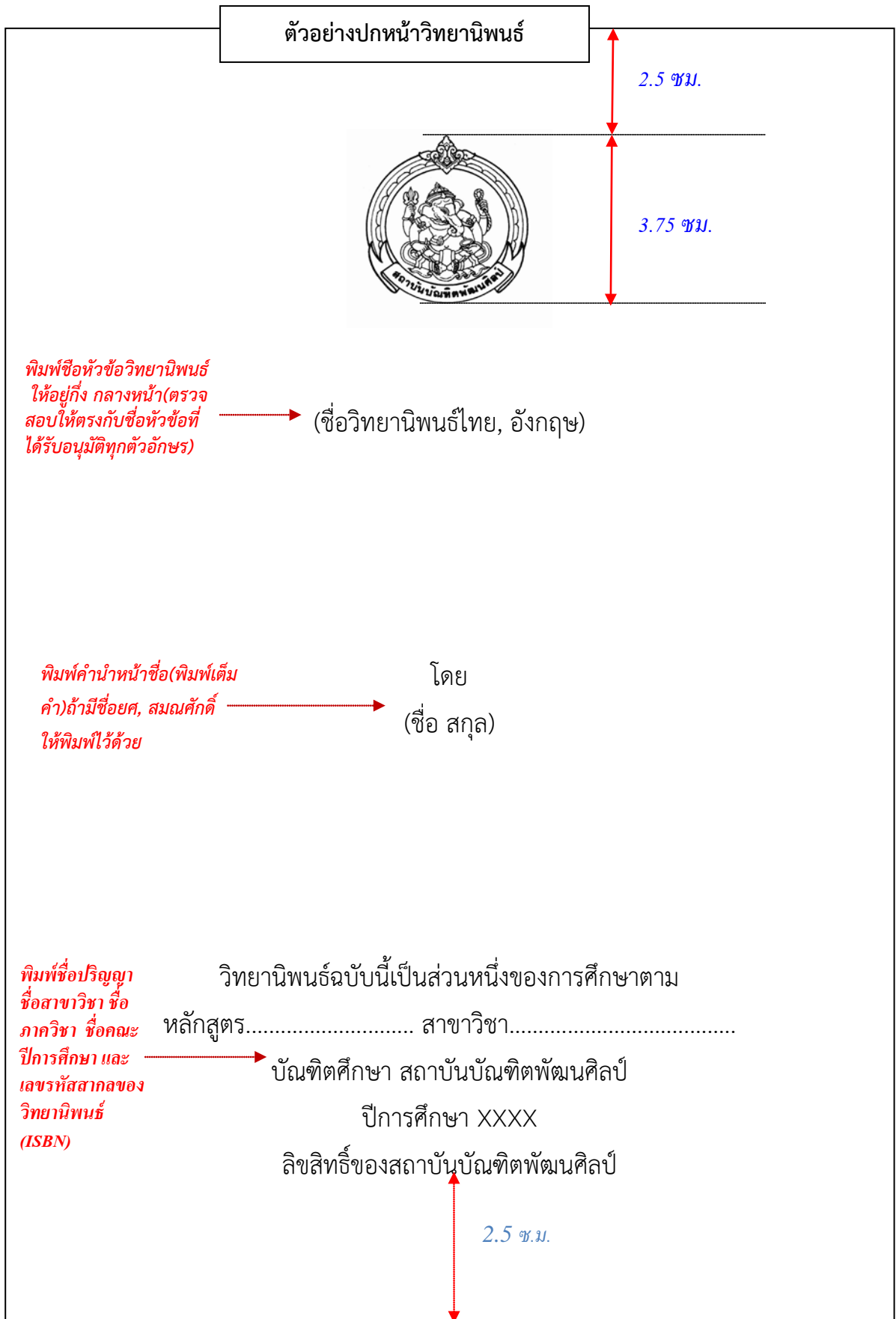
5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 หลักสูตร หมายถึง ข้อกำหนดอันประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง แนวทาง เนื้อหา วัสดุอุปกรณ์ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (กาญจนา คุณารักษ์. 2527 : 2)

ในงานวิจัยชิ้นนี้หมายถึง หลักสูตรประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2527

5.2 การประเมินหลักสูตร หมายถึง การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และรายงานข้อมูล เพื่อใช้ในการตัดสินใจ ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2530 : 75-76) ในงานวิจัยนี้หมายถึง การประเมินหลักสูตรที่ประยุกต์รูปแบบการประเมินชีพมาเป็นรูปแบบการประเมิน 4 ด้านคือ.....

(จากการวิจัยเรื่อง “การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง วิชานาฏศิลป์ไทย ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2527 โดยอาจารย์พิมณภัทร์ ถ่มังรักษ์สัตว์ วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ)

หมายเหตุ : ข้อความบนปกทั้งหมด ใช้แบบ(Font)ตัวอักษรเดียวกันกับเนื้อหาในเล่ม (ขนาดไม่เกิน 18 พอยต์)

ตัวอย่างปกในวิทยานิพนธ์ ภาษาอังกฤษ

2.5 ซม.

3.75 ซม.

ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์
ภาษา อังกฤษ ใช้
ตัวพิมพ์ใหญ่ทุกตัวอักษร

THESIS TITLE

พิมพ์ ชื่อ และนามสกุลของคำ
ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่

BY

FIRST NAME LAST NAME

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF..... PROGRAM IN.....
GRADUATE SCHOOL BUNDITPATANASILAPA
ACADEMIC YEAR XXXX
COPYRIGHT OF BUNDITPATANASILAPA

2.5 ซม.

ตัวอย่างหน้าอนุมัติวิทยานิพนธ์ ภาษาไทย
--

หัวข้อวิทยานิพนธ์	(ชื่อวิทยานิพนธ์)
นักศึกษา	(คำนำหน้านาม ชื่อ ชื่อสกุล)
สาขาวิชา	(ชื่อสาขาวิชา)
อาจารย์ที่ปรึกษา	(ตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อ ชื่อสกุล)
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	(ตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อ ชื่อสกุล)

[คณะที่เข้าศึกษา] สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

.....คณบดี
(ตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อ ชื่อสกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อ ชื่อสกุล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อ ชื่อสกุล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อ ชื่อสกุล)

.....กรรมการภายนอกสถาบัน
(ตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อ ชื่อสกุล)

.....กรรมการ
(ตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อ ชื่อสกุล)

ตัวอย่างหน้าอนุมัติวิทยานิพนธ์ ภาษาอังกฤษ

Thesis Title	Thesis Title
Student	Prefix First Name Last Name
Field of Study	Name of Concentration
Thesis Advisor	Academic Position First name Last name
Thesis Co-advisor (if any)	Academic Position First name Last name

Accepted by the [Faculty of XXXXX], Bunditpatanasilapa Institute in
Partial Fulfillment of the Requirements for the Master of Arts

.....Dean of [the Faculty of XXXXX]
(Academic Position First name Last name)

THESIS COMMITTEE

..... Chairman
(Academic Position First name Last name)

..... Thesis Advisor
(Academic Position First name Last name)

..... Thesis Co-advisor
(Academic Position First name Last name)

..... External Member
(Academic Position First name Last name)

..... Member
(Academic Position First name Last name)

ตัวอย่างการพิมพ์บทความวิทยานิพนธ์ภาษาไทย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	(ชื่อวิทยานิพนธ์)
นักศึกษา	(คำนำหน้านาม ชื่อ ชื่อสกุล)
สาขาวิชา	(ชื่อสาขาวิชา)
อาจารย์ที่ปรึกษา	(ตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อ ชื่อสกุล)
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	(ตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อ ชื่อสกุล)

บทคัดย่อ

[เนื้อหา].....

.....

.....

[เนื้อหา].....

.....

.....

ตัวอย่างการพิมพ์บทย่อยวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษ

Thesis Title	THESIS TITLE
Student	Prefix First Name Last Name
Field of Study	Name of Concentration
Thesis Advisor	Academic Position First name Last name
Thesis Co-advisor (if any)	Academic Position First name Last name

Abstract

[Text of Abstract].....

.....

[Text of Abstract]

.....

ตัวอย่างการพิมพ์สารบัญ

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูป.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	
- ที่มาและความสำคัญของปัญหาหรือภูมิหลัง.....	1
- ปัญหาในการวิจัย.....	2
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
- ขอบเขตของการวิจัย.....	3
- สมมติฐานของการวิจัย.....	3
- กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	3
- นิยามศัพท์ สัญลักษณ์และอักษรย่อ.....	4
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	70
ภาคผนวก.....	95
ส่วนประวัติผู้วิจัย.....	145

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.....	5
2.....	8
3.....	95
4.....	105

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.....	5
2.....	8
3.....	95
4.....	105

ตัวอย่างการพิมพ์ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ

วัน เดือน ปี เกิด

สถานที่เกิด

ที่อยู่ปัจจุบัน

.....

ประวัติการศึกษา

ปริญญา (ตรี)..... สาขาวิชา.....

สถาบัน/มหาวิทยาลัย....., พ.ศ.....

ปริญญา (โท) สาขาวิชา.....

สถาบัน/มหาวิทยาลัย....., พ.ศ.

.....

สถานที่ทำงาน

ตำแหน่งปัจจุบัน

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างการเขียนส่วนต่างๆ ของศิลปนิพนธ์

ตัวอย่างสันปก และปกนอก (แบบทำคนเดียว)

<p>รากแก้ว (ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 พนา)</p> <p>พ.ศ. 2555</p>	<p>รากแก้ว (ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ไม่หนา)</p> <p>นางสาวสุวีณา สุวรรณ (ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ไม่หนา)</p> <p>ศิลปนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาวิชานาฏศิลป์ไทยศึกษา ภาควิชานาฏศิลป์ศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. 2555 (ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 พนา)</p>
--	--

หมายเหตุ พ.ศ. ที่ระบุ คือ ปี พ.ศ. ที่ส่งศิลปนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ให้แก่คณะ

ตัวอย่างปกใน (แบบทำคนเดียว)

รากแก้ว

(ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ไม่หนา)

นางสาวสุวีณา สุวรรณ

(ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ไม่หนา)

ศิลปนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (5 ปี)

สาขาวิชานาฏศิลป์ไทยศึกษา ภาควิชานาฏศิลป์ศึกษา

คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

พ.ศ. 2555

(ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 หนา)

ตัวอย่างสันปกและปกนอก (แบบทำเป็นกลุ่ม)

<p>ศึกษารูปแบบการร่ำของตัวนางตลาด : กรณีศึกษาเฉพาะตัวนางวิหาร์ (ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 หนา)</p> <p>พ.ศ. 2555</p>	<p>ศึกษารูปแบบการร่ำของตัวนางตลาด : กรณีศึกษาเฉพาะตัวนางวิหาร์ ตอน นางแมวเหยยซ์ุ่ม (ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ไม้หนา)</p> <table style="margin: 20px auto;"> <tr> <td>นายกิติกร</td> <td>พนัส</td> <td rowspan="7" style="font-size: 3em; vertical-align: middle;">}</td> <td rowspan="7" style="vertical-align: middle;">ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ไม้หนา</td> </tr> <tr> <td>นางสาวจรรยา</td> <td>บัวเผื่อน</td> </tr> <tr> <td>นางสาวพรพรรณ</td> <td>ชลัษเฐียร</td> </tr> <tr> <td>นางสาวพิมพ์ดี</td> <td>กลิ่นพจน์</td> </tr> <tr> <td>นางสาววราลี</td> <td>จួយพิทักษ์</td> </tr> <tr> <td>ว่าที่ร้อยตรีวีระศักดิ์</td> <td>อินทรจันทร์</td> </tr> <tr> <td>นางสาวสุภาพร</td> <td>จันทมา</td> </tr> </table> <p>ศิลปนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาวิชานาฏศิลป์ไทยศึกษา ภาควิชานาฏศิลป์ศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. 2555</p>	นายกิติกร	พนัส	}	ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ไม้หนา	นางสาวจรรยา	บัวเผื่อน	นางสาวพรพรรณ	ชลัษเฐียร	นางสาวพิมพ์ดี	กลิ่นพจน์	นางสาววราลี	จួយพิทักษ์	ว่าที่ร้อยตรีวีระศักดิ์	อินทรจันทร์	นางสาวสุภาพร	จันทมา	<p>ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 หนา</p>
นายกิติกร	พนัส	}	ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ไม้หนา															
นางสาวจรรยา	บัวเผื่อน																	
นางสาวพรพรรณ	ชลัษเฐียร																	
นางสาวพิมพ์ดี	กลิ่นพจน์																	
นางสาววราลี	จួយพิทักษ์																	
ว่าที่ร้อยตรีวีระศักดิ์	อินทรจันทร์																	
นางสาวสุภาพร	จันทมา																	

หมายเหตุ พ.ศ. ที่ระบุ คือ ปี พ.ศ. ที่ส่งศิลปนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ให้แก่คณะ

ตัวอย่างหน้าปกใน (แบบทำเป็นกลุ่ม)

ศึกษารูปแบบการรำของตัวนางตลาด : กรณีศึกษาเฉพาะตัวนางวิฬาร์

ตอน นางแมวเย้ยซุ่ม

นายกิติกร	พนัส
นางสาวจรรยา	บัวเฟื่อน
นางสาวพรพรรณ	ชัชฌ์เรียม
นางสาวพิมพ์ดี	กลิ่นพจน์
นางสาววราลี	จ๋วยพิทักษ์
ว่าที่ร้อยตรีวีระศักดิ์	อินทรจันทร์
นางสาวสุภาพร	จันทมา

ศิลปนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (5 ปี)

สาขาวิชานาฏศิลป์ไทยศึกษา ภาควิชานาฏศิลป์ศึกษา

คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

พ.ศ. 2555

ตัวอย่างหน้าอนุมัติ คณะศิลปศึกษา

ศิลปนิพนธ์

เรื่อง ศึกษารูปแบบการรำของตัวนางตลาด : กรณีศึกษาเฉพาะตัวนางวิฬาร์

ตอน นางแมวเหย้าซุ่ม

(ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 18 หน้า)

คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์อนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตร

ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 หน้า)

.....

นางพิมพ์ภัทร์ ฅม้งรัชส์ตรี

คณบดีคณะศิลปศึกษา

.....

อาจารย์นิภา โสภาสัมฤทธิ์ ศษ.บ., ศศ.ม.

อาจารย์ผู้ควบคุมศิลปนิพนธ์

(ตัวอักษรขนาด 16 หน้า)

.....

อาจารย์พิมพ์รัตน์ นวะศิริ ศก.บ.

.....

อาจารย์พิมพ์ภัทร์ ฅม้งรัชส์ตรี ศษ.บ., กศ.ม.

ประธานกรรมการ

คณะกรรมการสอบศิลปนิพนธ์

(ตัวอักษรขนาด 16 หน้า)

.....

อาจารย์ศรายุทธ หอมเย็น ศศ.บ., ศศ.ม.

กรรมการ

.....

อาจารย์สมบุญรณ์ บุญวงษ์ ศษ.บ., ศศ.ม.

กรรมการ

***หมายเหตุ** อาจารย์ผู้ควบคุมศิลปนิพนธ์อาจมี 1 หรือ 2 ท่านก็ได้ และคณะกรรมการสอบศิลปนิพนธ์มีจำนวนตามที่แต่ละสาขาวิชากำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่า 3 ท่าน (ดูระเบียบหน้า 2 ข้อ 5.1) และอาจารย์ท่านใดมีตำแหน่งทางวิชาการให้ใช้แทนค่านำหน้าชื่อ

(ให้นับเป็นหน้า ข.)

ตัวอย่างบทคัดย่อ

บทคัดย่อ

ศิลปินพินธ์เรื่อง กระบวนท่ารำและกลวิธีการแสดงบทบาทนางจันทน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นมาของบทละครเรื่องพระร่วง ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบการแสดงกระบวนท่ารำและกลวิธีการแสดงบทบาทนางจันทน์ โดยนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษามานำเสนอรูปแบบการแสดงบทบาทนางจันทน์ในละครรำเรื่องพระร่วง จากการศึกษาพบว่า

บทละครเรื่องพระร่วง เป็นบทละครที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์ขึ้น โดยทรงนำเค้าโครงเรื่องมาจากพงศาวดารเหนือเรื่องขอมดำดิน แต่ได้ทรงปรับปรุงบทและสร้างตัวละครเพิ่มขึ้นจากเดิม ซึ่งพระองค์ได้ทรงพระราชนิพนธ์บทละครเรื่องพระร่วงไว้ 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนบทละครรำ ส่วนบทละครพูดคำกลอน และส่วนบทละครร้อง ซึ่งกรมศิลปากรได้อัญเชิญบทพระราชนิพนธ์มาปรับปรุงเพื่อจัดแสดงทั้งเรื่องกำหนดการแสดงออกเป็น 6 ฉาก จัดแสดงครั้งแรก ณ โรงละครศิลปากร เมื่อปี พ.ศ. 2493

นางจันทน์ เป็นตัวละครที่พระองค์ทรงสร้างขึ้นใหม่ กำหนดให้มีฐานะเป็นมารดาของพระร่วงและเป็นแม่เมืองละโว้ เป็นตัวละครที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินเรื่อง 2 สถานภาพ คือ ในฐานะเป็นหัวหน้าครอบครัวและในฐานะผู้นำประเทศ บทบาทของนางจันทน์สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของสังคมไทยและความศรัทธาในพระพุทธศาสนา ดังนั้นบทบาทของนางจันทน์ที่ปรากฏอยู่ในฉากที่ 4 สวนดอกไม้ใกล้คุ้มพระร่วงเมืองละโว้ กำหนดบทบาทการแสดงตามบทละคร 3 ขั้นตอน ได้แก่ บทแต่งตัว บทไหว้พระ และการตรวจพล ผู้ประดิษฐ์ท่ารำ คือ หม่อมครุत्वาน (นางศุภลักษณ์ ภัทรนาวิก)

กระบวนท่ารำนางจันทน์แบ่งได้ 3 ลักษณะ คือ การรำตีบทตามคำร้อง กระบวนท่ารำตามจารีตการตรวจพล และกระบวนท่ารำที่เป็นท่าเฉพาะของนางจันทน์ซึ่งปรากฏอยู่ในขั้นตอนการตรวจพล กระบวนท่ารำนางจันทน์ถือเป็นการรำอวดฝีมือของผู้แสดงซึ่งเป็นการผสมผสานท่ารำที่มีความอ่อนช้อย นุ่มนวล งดงาม ตามแบบฉบับการรำตัวนาง และความเข้มแข็งตามลักษณะการใช้อาวุธประกอบการรำ วิธีการแสดงต้องสื่อให้ผู้ชมเกิดความประทับใจด้วยลีลาท่ารำ หรือกลวิธีการแสดงซึ่งต้องฝึกทักษะจนเกิดความชำนาญ ลักษณะการแต่งกายของนางจันทน์ คือ ห่มสไบสองชาย ด้วยผ้าตาดยกดอกสีทอง นุ่งผ้าจีบหน้านาง สวมรัดเกล้าเปลว เมื่อออกรบสวมกระบังหน้าเงินและถือดาบ วงดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบการแสดงใช้ได้ทั้งวงปี่พาทย์เครื่องห้า วงปี่พาทย์เครื่องคู่ และวงปี่พาทย์เครื่องใหญ่ วิธีการจัดเวทีมี 2 แบบ คือ จัดแบบครอบองค์ประกอบและจัดแบบเรียบง่าย ส่วนรูปแบบการจัดทัพมี 2 รูปแบบ คือ การจัดทัพแบบโขนหน้าจ่อ และการจัดทัพแบบโขนฉาก การแสดงบทบาทนางจันทน์ในละครรำเรื่องพระร่วง ถือเป็นการแสดงละครรำที่มีความสวยงามและแฝงข้อคิดในเรื่องความรักและความเสียสละต่อชาติบ้านเมือง

ตัวอย่างกิตติกรรมประกาศ

กิตติกรรมประกาศ

ศิลปินนิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการอนุเคราะห์จากเหล่าผู้เชี่ยวชาญ และคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้ในด้านข้อมูลและรายละเอียดต่างๆ ในการค้นคว้างานวิจัยครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ชำนาญการทางด้านนาฏศิลป์ไทย (ตัวนาง) ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ สุวรรณิ ชลานุเคราะห์ และอาจารย์บุญนาค ทรรทรานนท์ ที่เสียสละเวลาในการต่อทำรำตามแบบฉบับละครใน ขอขอบพระคุณ อาจารย์ปราณี สาราณวงศ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับบทละคร เครื่องแต่งกายสำหรับการแสดงและอาจารย์เกษม ทองอร่าม ในเรื่องของการจัดทำละคร

และที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง กลุ่มผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง สำหรับ ดร.ชนัย วรรณะลี และอาจารย์นิลวรรณ ฅมั่งรักษ์สัตว์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำทางด้านวิชาการ ข้อคิดเห็นต่างๆ ในการเรียบเรียงข้อมูล ข้อเสนอแนะดีๆ รวมไปถึงการให้กำลังใจแก่กลุ่มผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเหล่าคณาจารย์วิทยาลัยนาฏศิลป์ และสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ได้สั่งสอนและให้คำแนะนำรวมทั้งความช่วยเหลือในด้านต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อศิลปินนิพนธ์เล่มนี้

คุณค่าและประโยชน์ที่มีจากศิลปินนิพนธ์เล่มนี้ ขอมอบความดีไว้แต่คุณบิดามารดา รวมไปถึงปรมาจารย์ทางด้านนาฏศิลป์ไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งได้สละทั้งกำลังกาย กำลังใจ และกำลังความคิดในการประดิษฐ์สร้างสรรค์งานศิลปะอันงดงามควรคู่แก่ประเทศไทย

คณะผู้วิจัย

ตัวอย่างสารบัญเรื่อง ฟ็อนฟาง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	2
วิธีดำเนินการวิจัย.....	3
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2 วิธีชีวิตของชาวไทลื้อในล้านนา.....	5
สภาพทั่วไปของล้านนา.....	5
การอพยพเข้ามาของชาวไทลื้อในล้านนา.....	8
ความเป็นมาของชาวไทลื้อ.....	10
วิถีชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม.....	10
สภาพของครอบครัว.....	10
การดำเนินชีวิต.....	13
การแต่งกาย.....	14

บทที่	สารบัญญ (ต่อ)	หน้า
	ภาษา.....	16
	ประเพณีและพิธีกรรม.....	17
	ดนตรีและการละเล่น.....	24
	ฟ้อนผางของชาวไทลื้อ.....	25
3	ประวัติความเป็นมาและจารีตของการแสดงฟ้อนผางของนายมานพ ยาระณะ	29
	ความหมายของคำว่าฟ้อนผาง.....	29
	ประวัติความเป็นมาของฟ้อนผาง.....	30
	จารีตของการแสดงฟ้อนผาง.....	31
	การขึ้นครู.....	31
	พิธีกรรมในการขึ้นครู.....	31
	ขั้นตอนของพิธีกรรม.....	32
	การฝึกหัดทำรำฟ้อนผาง.....	32
	องค์ประกอบของการแสดงฟ้อนผาง.....	35
	ผู้แสดง.....	35
	การแต่งกาย.....	36
	อุปกรณ์ประกอบการแสดง.....	36
	การแปรแถว.....	37
	ดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง.....	40
	เพลงที่ใช้ประกอบการแสดง.....	48
	โอกาสที่ใช้แสดง.....	48
	ทำรำฟ้อนผาง.....	48
	วิเคราะห์ทำรำฟ้อนผาง.....	50
	ลักษณะเฉพาะของทำรำฟ้อนผาง.....	79
	วิเคราะห์ที่มาของทำรำฟ้อนผาง.....	87
	อิทธิพลของฟ้อนเจิงที่มีต่อฟ้อนผาง.....	89
4	แนวคิดในการนำเสนอรูปแบบการแสดงฟ้อนผางของนายมานพ ยาระณะ...	114
	ผู้แสดง.....	114

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	การแต่งกายและการแต่งหน้า.....	114
	อุปกรณ์ประกอบการแสดง.....	126
	ลำดับท่ารำ.....	127
	ลักษณะการแปรแถว.....	128
	ดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง.....	132
	เพลงที่ใช้ประกอบการแสดง.....	132
5	สรุป และข้อเสนอแนะ.....	133
	ข้อเสนอแนะ.....	135
	บรรณานุกรม.....	136
	ภาคผนวก.....	138
	ก ประวัตินายมานพ ยาระณะ.....	139
	ข ประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์.....	149
	ค ประมวลจากการสัมภาษณ์.....	151
	ประวัติผู้วิจัย.....	158

ตัวอย่างสารบัญ เรื่อง การถ่ายทอดการตีตะจะเข้ของครูปกรณ รอดช้างเผื่อน
กรณีศึกษาเพลงฉิ่งตริง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	2
วิธีดำเนินการวิจัย.....	2
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	5
ประวัติความเป็นมาของจะเข้.....	5
พัฒนาการของจะเข้.....	7
ระบบเสียง.....	8
การถ่ายทอดการบรรเลงจะเข้.....	11
ความสำคัญของเพลงฉิ่งตริง.....	16
ลักษณะของเพลงฉิ่งตริง.....	17
โอกาสที่ใช้เพลงฉิ่งตริง.....	17
3 วิธีการดำเนินการศึกษา.....	18
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	18
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	18

บทที่	หน้า
การนำเสนอข้อมูล.....	18
สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	19
4 การถ่ายทอดการตีความของครูปกรณ รัตช้างเพื่อน.....	20
ประวัติและผลงานของครูปกรณ รัตช้างเพื่อน.....	20
การถ่ายทอดการตีความของครูปกรณ รัตช้างเพื่อน.....	23
5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
6 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	54
ประวัติครูปกรณ รัตช้างเพื่อน.....	54
การถ่ายทอดการตีความของครูปกรณ รัตช้างเพื่อน.....	54
ข้อเสนอแนะ.....	54
บรรณานุกรม.....	55
ภาคผนวก.....	56
ก. ประวัติอาจารย์ปกรณ รัตช้างเพื่อน.....	57
ข. ประวัติเพลงนึ่งตัง.....	66
ประวัติผู้วิจัย.....	74

ตัวอย่างสารบัญญัตราง

สารบัญญัตราง

ตารางที่		หน้า
1	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทละครนอกกับบทละครดึกดำบรรพ์.....	22
2	การแต่งหน้าเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของผู้แสดงละครดึกดำบรรพ์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์.....	24
3	การเปรียบเทียบวงปีพาทย์เครื่องใหญ่และวงปีพาทย์ดึกดำบรรพ์.....	61
4	การเปรียบเทียบบทสรรเสริญพระบารมีเดิมกับบทสรรเสริญพระบารมีในปัจจุบัน	79
5	การแสดงโครงสร้างจารีตของการแสดงนาฏศิลป์ไทยกับโครงสร้างของละครดึกดำบรรพ์.....	80

ตัวอย่างสารบัญญภาพ

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ข้อมูลงานพุทธศิลป์สมัยอินเดียโบราณ.....	9
2	ข้อมูลงานพุทธศิลป์สมัยอินเดียโบราณ.....	9
3	ข้อมูลงานพุทธศิลป์สมัยอินเดียโบราณ.....	10
4	ข้อมูลงานพุทธศิลป์สมัยอินเดียโบราณ.....	10
5	ข้อมูลงานพุทธศิลป์สมัยอินเดียโบราณ.....	11
6	ข้อมูลงานพุทธศิลป์สมัยอินเดียโบราณ.....	11
7	การศึกษาด้วยภาพร่าง ลายเส้น.....	12
8	การศึกษาด้วยภาพร่าง ลายเส้น.....	12
9	การศึกษาด้วยภาพร่าง ลายเส้น.....	13
10	การศึกษาด้วยภาพร่าง ลายเส้น.....	13
11	แบบร่าง ผลงานระยะเริ่มแรก ชั้นที่ 1.....	20
12	แบบร่าง ผลงานระยะเริ่มแรก ชั้นที่ 1.....	20
13	แบบร่าง ผลงานระยะเริ่มแรก ชั้นที่ 2.....	21
14	แบบร่าง ผลงานระยะเริ่มแรก ชั้นที่ 2.....	21
15	แบบร่าง ผลงานระยะเริ่มแรก ชั้นที่ 3.....	23
16	แบบร่าง ผลงานระยะเริ่มแรก ชั้นที่ 3.....	23
17	แบบร่าง ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	25
18	แบบร่าง ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	25
19	แบบร่าง ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	26
20	แบบร่าง ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	26
21	แบบร่าง ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	27
22	แบบร่าง ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	27

ตัวอย่างการเขียนส่วนเนื้อหา บทที่ 1 : บทนำ

เรื่อง ฟ้อนผาง

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีอารยธรรมรุ่งเรืองมาแต่ครั้งโบราณ อันเนื่องมาจากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษที่ได้สร้างสรรค์และสั่งสมสืบทอดต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน ได้แก่ ภาษา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การแต่งกาย อาหาร เป็นต้น ซึ่งบ่งบอกถึงความเป็นชาติไทยอย่างเด่นชัด แต่ด้วยเหตุที่ประเทศไทยยังแบ่งอาณาเขตที่ตั้งออกเป็น 4 ภาค คือภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ แต่ละภาคยังมีความต่างกันในด้านภาษา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและความเป็นอยู่ตามกลุ่มชาติพันธุ์ที่ดำรงอยู่และสืบทอดต่อกันมา ความเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละท้องถิ่น ถือว่าเป็นความชาญฉลาดของบรรพชน ที่สามารถรักษาเอกลักษณ์อันทรงคุณค่าไว้เป็นมรดกของชาติไทยตราบจนทุกวันนี้

ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย หรือที่เรียกกันว่า “ล้านนา” ประกอบไปด้วย 8 จังหวัด อันได้แก่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา จังหวัดลำพูน จังหวัดลำปาง จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน (อุดม รุ่งเรือง. 2538 : 1) เป็นดินแดนแห่งหนึ่งที่มีวัฒนธรรมด้านการฟ้อนรำที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น สืบทอดกันมาเป็นมรดกทางวัฒนธรรมจนถึงปัจจุบันนี้ และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นดินแดนที่มีเสน่ห์ทางวัฒนธรรมการฟ้อนรำ ศิลปะการดนตรี ภาษาพูด ตลอดจนการแต่งกายซึ่งแสดงออกถึงวิถีชีวิตและเอกลักษณ์ของชาวล้านนา โดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นศูนย์กลางของภาคเหนือตอนบน และเป็นศูนย์รวมด้านวัฒนธรรมล้านนาเกือบทุกประเภท นอกจากนี้ยังมีประชาชนหลายชาติพันธุ์มาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น ไทใหญ่ ไทภูเขา ไทยวน ไทลื้อ เป็นต้น

วัฒนธรรมการฟ้อนรำของล้านนา มีความงดงามหลากหลายที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ลักษณะการฟ้อนรำนั้นประกอบไปด้วยลีลาท่าทางที่เลียนแบบหรือดัดแปลงมาจากธรรมชาติ นอกจากนี้ยังมีความแตกต่างกันออกไปตามกลุ่มชาติพันธุ์ที่อพยพมาอยู่ในล้านนา เช่น ฟ้อนม่านของชาวพม่า ฟ้อนเงี้ยว และฟ้อนไตของชาวไทใหญ่ เป็นต้น การแสดงที่กล่าวมาทั้งหมดนี้

ล้วนแล้วเป็นการแสดงที่ถือกำเนิดมาจากชาติพันธุ์ต่างๆ แต่เมื่อมาอยู่ในล้านนาเป็นเวลานานทำให้เกิดการรับและส่งวัฒนธรรมขึ้น ในบางชุดก็ยังคงสภาพความเป็นเอกลักษณ์เดิมไว้ แต่บางชุดก็รับอิทธิพลจากการแสดงชุดอื่นเข้ามาผสมผสานไว้

สำหรับ “ฟ้อนผาง” เป็นการแสดงชุดหนึ่งที่เกิดมาจากชาวไทลื้อที่อพยพอยู่ในล้านนาทางเขตภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ซึ่งได้มีการสืบทอดกันมาแต่โบราณมีลีลาและลักษณะการฟ้อนที่อ่อนช้อยงดงาม แต่แฝงความเข้มแข็งเอาไว้ในตัว มีวัตถุประสงค์ของการฟ้อนเพื่อถวายเป็นพระพุทธรูป ในปัจจุบันนี้หาผู้แสดงได้ยาก ทั้งนี้เนื่องจากเยาวชนรุ่นใหม่ขาดความสนใจในเอกลักษณ์วัฒนธรรมไทย ไม่เห็นคุณค่าความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมประจำชาติหรือท้องถิ่น อันเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้การแสดงชุดนี้ขาดการสืบทอด (มงคล เสียงขารี, สัมภาษณ์, 22 ตุลาคม 2547) และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่แถลงต่อสภาเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2538 ที่จะส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบกับแผนวัฒนธรรมแห่งชาติ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้กำหนดไว้ในแผนงานที่ 3 แผนงานส่งเสริมภูมิปัญญาและวัฒนธรรมพื้นบ้าน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้การศึกษารวบรวมองค์ความรู้ดั้งเดิม ภูมิปัญญาไทยวัฒนธรรมพื้นบ้านของกลุ่มชนต่างๆ แล้วเผยแพร่คุณค่าออกไปให้แพร่หลายด้วยวิธีการต่างๆ รวมทั้งบรรจุไว้ให้เป็นสาระการเรียนรู้ทุกระดับการศึกษาให้ประชาชนเข้าใจ เห็นคุณค่า และยอมรับซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมอันนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข รวมทั้งนำไปสู่การเลือกสรร และปรับปรุงใช้ให้เหมาะสมกับวิถีชีวิตในปัจจุบันและอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2530 : 5-6)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้กลุ่มผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาการแสดงชุดฟ้อนผาง อันเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่กำลังจะสูญหาย เพราะขาดการบันทึกและการถ่ายทอดจากผู้รู้ซึ่งอยู่ในวัยชรา เพื่อเป็นแนวทางในการอนุรักษ์ สืบทอด และเผยแพร่ศิลปะการฟ้อนผางให้เป็นที่รู้จักกันทั่วไป ตลอดจนเพื่อรวบรวมข้อมูลบันทึกเป็นเอกสารทางวิชาการไว้ให้ผู้สนใจได้ศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาประวัติความเป็นมา และวิถีชีวิตของชาวไทลื้อในล้านนา
2. ศึกษารูปแบบการแสดงฟ้อนผางของนายมานพ ยาระณะ
3. นำเสนอรูปแบบการแสดงฟ้อนผาง ของนายมานพ ยาระณะ

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาประวัติความเป็นมา วิถีชีวิตของชาวไทลื้อในล้านนา และรูปแบบการแสดงฟ้อนผางของนายมานพ ยาระณะ

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ขั้นตอนการวิจัย ดำเนินตามลำดับดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา หนังสือ และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฟ้อนผาง เพื่อรวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา แหล่งศึกษาค้นคว้า คือ

1.1.1 หอสมุดแห่งชาติ

1.1.2 หอสมุดแห่งชาติ จังหวัดเชียงใหม่

1.1.3 หอสมุดวิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่

1.1.4 หอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1.1.5 หอสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

1.2 การสัมภาษณ์ สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่

1.2.1 นายคำ กาไวย์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง
(การแสดงพื้นบ้าน-ช่างฟ้อน)

1.2.2 นายมานพ ยาระณะ

ศิลปินดีเด่น สาขาศิลปะการแสดง
นาฏศิลป์ดนตรีพื้นบ้านล้านนา

1.2.3 นายสนั่น ธรรมธิ

นักวิชาการ สำนักส่งเสริม
ศิลปวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1.2.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดิเรกชัย
มัทธนะสิน

อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่

1.2.5 นายมงคล เสียงซารี

อาจารย์ 2 ระดับ 7 อาจารย์ประจำ
ภาควิชานาฏศิลป์ไทยและพื้นบ้าน
ล้านนา วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่

1.2.6 นายรักเกียรติ ปัญญาศ

อาจารย์ 3 ระดับ 8 หัวหน้า
ภาควิชาดนตรีพื้นเมือง วิทยาลัยนาฏ
ศิลป์เชียงใหม่

1.2.7 นางจिरากัน รัตนทัศนีย์

อาจารย์ 2 ระดับ 7 หัวหน้าภาควิชา
นาฏศิลป์ไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์
เชียงใหม่

1.3 ลงภาคสนามฝึกปฏิบัติทำรำฟ้อนผาง จากนายมานพ ยาระณะ ศิลปินดีเด่น สาขา
ศิลปะการแสดงนาฏศิลป์ดนตรีพื้นบ้านล้านนา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสัมภาษณ์ ใช้แบบไม่มีโครงสร้าง มีประเด็นเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา วิธีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทลื้อ ลักษณะรูปแบบการแสดงฟ้อนผาง และอิทธิพลของฟ้อนเจิงที่มีต่อฟ้อนผาง

2.2 การเก็บบันทึกข้อมูล คณะผู้ศึกษาทำการบันทึกข้อมูลการถ่ายวีดิทัศน์และการบันทึกเสียง โดยใช้แถบบันทึกเสียง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ประกอบกับการค้นคว้าทางเอกสาร ตำรา หนังสือ และงานวิจัยต่างๆ โดยการเดินทางไปเก็บข้อมูล ณ จังหวัดเชียงใหม่ ระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูล

คณะผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการลงพื้นที่ จำนวน 4 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 วันที่ 2-5 พฤษภาคม พ.ศ. 2547

ครั้งที่ 2 วันที่ 2-4 กรกฎาคม พ.ศ. 2547

ครั้งที่ 3 วันที่ 17-23 ตุลาคม พ.ศ. 2547

ครั้งที่ 4 วันที่ 4-6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548

รวมระยะเวลาในการศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูล 8 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยประมวลข้อมูลจากเอกสาร ตำรา หนังสือ และงานวิจัย การสัมภาษณ์และจากการฝึกปฏิบัติทำรำ นำมาสรุปเป็นเอกสารทางวิชาการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงประวัติความเป็นมา และวิถีชีวิตของชาวไทลื้อในล้านนา
2. ทราบถึงรูปแบบการแสดงฟ้อนผางของนายมานพ ยาระณะ
3. ได้ผลงานการแสดงฟ้อนผาง ในรูปแบบของนายมานพ ยาระณะ

ตัวอย่างการเขียนส่วนเนื้อหา บทที่ 1 : บทนำ
เรื่อง การถ่ายทอดการตีตะจะเข้ของครูปกรณ รอดช้างเผื่อน
กรณีศึกษาเพลงฉิ่งตรัง

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความเจริญงอกงามของชาตินั้นๆ ดนตรีเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่แสดงถึงความเจริญงอกงามและเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ดนตรีไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ได้รับการถ่ายทอดกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ดนตรีไทยมีรูปแบบของวงและมีวิธีการบรรเลงที่เป็นแบบแผน ในวงดนตรีไทยมีเครื่องมือทั้งเครื่องดีด เครื่องสี เครื่องตีและเครื่องเป่า แต่ละเครื่องมือมีวิธีการบรรเลงที่แตกต่างกัน จะเข้เป็นเครื่องดีด มีวิธีการดีดหลายลักษณะ เช่น การดีดสะบัด การรั้วหรือการกรอ การสะบัด 2 เสียง การสะบัด 3 เสียง การขี้ การปริบ ฯลฯ ในการเรียนจะเข้เพลงที่ใช้สำหรับไล่มีอนั้นมีอยู่หลายเพลง อาทิ ตับตันเพลงฉิ่ง เป๊ะ มู่ล่ง ฉิ่งตรัง ฯลฯ เพลงฉิ่งตรังเป็นเพลงหนึ่งที่ใช้สำหรับไล่มีอนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะการตีตะจะเข้ให้เกิดความชำนาญยิ่งขึ้น เพลงฉิ่งตรังเป็นเพลงที่ค่อนข้างสั้นทำให้ผู้เรียนจดจำได้ง่าย ถ้าไม่แม่นยำในตอนใดก็สามารถย้อนกลับมาตีตอนนั้นซ้ำได้และเป็นเพลงที่มีการเปลี่ยนบันไดเสียง ทำให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับการเปลี่ยนแปลงบันไดเสียง ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้นิ้วและสาย ซึ่งเป็นพื้นฐานในการต่อเพลงที่ใช้ความสามารถระดับสูงขึ้น เช่น การดีดเพลงเดี่ยว เป็นต้น

เพลงเดี่ยวเป็นศิลปะชั้นสูงของดนตรีไทยที่มีความละเอียดอ่อน เป็นศูนย์รวมปัญญา ความรู้ความสามารถ และกลวิธีต่างๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถของศิลปินผู้สร้างสรรค์ กระบวนการสืบทอดตลอดจนพัฒนาการในการตีตะจะเข้ ในการบรรเลงเพลงเดี่ยวมีลักษณะสำคัญคือ เป็นเพลงที่แต่งขึ้นอย่างไพเราะหรือวิจิตรพิสดาร มีกลวิธีต่างๆ ก่อให้เกิดความรื่นเริงชวนฟัง ผู้ดีดต้องแม่นยำทำนองและวิธีการที่ผู้แต่งได้ประดิษฐ์ไว้อย่างครบถ้วน ผู้ดีดต้องบรรเลงให้ดีไม่มีข้อบกพร่อง เพลงเดี่ยวแต่ละเพลงจะมีทางหรือการดำเนินทำนองมากมายหลายทาง ซึ่งแต่ละทางมีความไพเราะแตกต่างกันตามแนวคิดและความนิยมของผู้แต่ง มีการดำเนินทำนองที่พิเศษแตกต่างกัน เช่น ไพเราะอ่อนหวาน โดดโผนและรูกเร้า อย่างสนุกสนานน่าสนใจ

การบรรเลงเพลงเดี่ยวเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับนักดนตรีไทย ทุกคนมีความใฝ่ฝันอยากจะได้เพลงเดี่ยวที่ดี บรรณานาที่จะพัฒนาฝีมือของตนให้บรรเลงเพลงเดี่ยวได้อย่างดีเยี่ยม ผู้บรรเลงมีความสามารถแตกต่างกัน บางคนขาดความพิถีพิถัน ความถนัดในวิธีการบรรเลง เป็นผลให้การบรรเลงเพลงเดี่ยวไม่ได้มาตรฐาน นอกจากนี้รูปแบบและวิธีการบรรเลงที่โบราณจารย์ได้คิดประดิษฐ์

อย่างดีแล้วนั้นได้ถูกทำลายและเสื่อมลงจนสูญหายไป อีกประการหนึ่ง การถ่ายทอดเพลงเดี่ยวให้กับผู้ที่ยังไม่มีศักยภาพถึงขั้นที่จะตีเพลงเดี่ยวได้ เหล่านี้นับเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลเสียต่อการบรรเลงเดี่ยวในวงการดนตรีไทยเป็นอย่างมาก

ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาเหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถ่ายทอดเพลงเดี่ยว จึงสนใจที่จะศึกษาวิธีการถ่ายทอดเพลงฉิ่งตรัง ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเรียนเพลงเดี่ยวของครูปรกรณ์ รอดช้างเผื่อน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความสามารถในการตีจะเข้ มีวิธีการตีที่เป็นมาตรฐานตามแบบแผนของกรมศิลปากร การดำเนินกลอนในการบรรเลงเป็นทางของจะเข้โดยเฉพาะ ส่วนวงกลอนที่ท่านบรรเลงมีความสัมพันธ์กันอย่างกลมกลืนและสามารถถ่ายทอดอารมณ์เพลงนั้นๆ ได้อย่างไพเราะ น่าฟังเป็นที่ยอมรับในหมู่นักดนตรี ในการถ่ายทอดเพลงให้ศิษย์ ท่านต่อเพลงให้อย่างละเอียด ที่ละวรรคให้ศิษย์บรรเลงจนกว่าจะจำได้จึงจะต่อในวรรคต่อไป อีกทั้งยังแก้ไขชี้แนะข้อบกพร่องของศิษย์แต่ละคนโดยละเอียด และท่านยังได้ให้เกร็ดความรู้พร้อมทั้งเพิ่มกลวิธีการบรรเลงที่เกี่ยวข้องกับเพลงนั้นๆ อีกด้วย

จากข้อมูลข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษากระบวนการถ่ายทอดการตีจะเข้ของครูปรกรณ์ รอดช้างเผื่อน กรณีศึกษาเพลงฉิ่งตรัง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการถ่ายทอดการตีจะเข้ของครูปรกรณ์ รอดช้างเผื่อน กรณีศึกษาเพลงฉิ่งตรัง
2. เพื่อศึกษาประวัติและผลงานของครูปรกรณ์ รอดช้างเผื่อน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาการถ่ายทอดการตีจะเข้ของครูปรกรณ์ รอดช้างเผื่อน เฉพาะเพลงฉิ่งตรัง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รวบรวมข้อมูล

1.1 ศึกษาข้อมูล

โดยการศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประวัติความเป็นมาของจะเข้ การถ่ายทอดการบรรเลงจะเข้ และประวัติความเป็นมาของเพลงฉิ่งตรัง เป็นต้น

1.2 สัมภาษณ์

- สัมภาษณ์ผู้มีความรู้และผู้มีความเชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย เรื่อง ประวัติความเป็นมาของเพลงฉิ่งตรัง

- สัมภาษณ์ครูปรกรณ์ รอดช้างเผื่อน เกี่ยวกับประวัติและผลงาน

- สัมภาษณ์ครูปรกรณ์ รอดช้างเผื่อน เกี่ยวกับการถ่ายทอดการตีจะเข้เพลงฉิ่งตรัง

1. สังเกต

สังเกตการถ่ายทอดการดีดของครูปกรณ์ รอดข้างเพื่อน

2. การวิเคราะห์

วิเคราะห์และประเมินผลความรู้จากเอกสารหนังสือที่เกี่ยวข้อง รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการวิจัยภาคสนามและคำสัมภาษณ์

2. นำเสนอข้อมูล

2.1 ประวัติและผลงานของครูปกรณ์ รอดข้างเพื่อน ในรูปแบบความเรียง

2.2 การถ่ายทอดการดีดจะเข้ของครูปกรณ์ รอดข้างเพื่อน ในรูปแบบความเรียง

3. สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

นิยามศัพท์เฉพาะ

เก็บ คือ วิธีการดำเนินทำนอง ใช้ไม้ดีดออกกับไม้ดีดเข้าติดสม่ำเสมอ เน้นพยางค์ถี่ ๆ

ขี้ คือ การดีดเก็บหลายๆ พยางค์ หรือ การดีดแทรกทำนองเสียงให้มีลักษณะติดต่อกัน เป็นพืด

การดีดกระทบสายฉ่าง คือ การดีดกระทบเสียงคู่แปด ระหว่างสายเอกกับสายฉ่าง ที่เรียกว่า “ทิง - นอย” การดีดลักษณะนี้ใช้ไม้ดีดเข้าอย่างเดียว

การดีดทิงนอย คือ การกระทบสายพร้อมกัน เป็นการดีดที่ใช้ไม้ดีดเข้าเพียงอย่างเดียวโดย มีลักษณะการดีดกระทบลงมาตั้งแต่สายเอกไปยังสายฉ่างในโน้ตตัวเดียวกัน

การดีดรูตนิ้ว คือ การใช้นิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้กดสายเอกกับสายฉ่าง เน้นคู่แปดประกบกัน ในลักษณะเดียวกับการดีด ทิง - นอย แล้วดีดรูตจากนมที่ต้องการในตำแหน่งสายฉ่างจากเสียงหนึ่ง ไปหาอีกเสียงหนึ่ง

ปริบ คือ การดีดลักษณะเดียวกับการดีดสะบัด หากแต่เสียงขึ้นต้นและเสียงลงท้ายของการ ดีดปริบนั้น จะต้องตกที่เสียงเดียวกัน บางที่เรียกรูปการดีดลักษณะนี้ว่าเป็นการดีดสะบัดเช่นกัน

โปรย คือ การดีดรัวเสียงเคลื่อนไหวติดต่อกันอย่างกลมกลื่นจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูงหรือ เสียงสูงไปหาเสียงต่ำ

รัว คือ การดีดออกดีดเข้าสลับกันไปมาเริ่มจากช้าๆ ก่อนจากนั้นก็เริ่มเร็ว ขึ้นๆ จนใช้ไม้ ดีดถี่ๆ

สะบัด คือ การใช้ไม้ดีด “เข้า - ออก - เข้า” อย่างเร็ว การสะบัดอยู่กับที่ คือการดีด เสียงใดเสียงหนึ่งแล้วสะบัดไม้ “เข้า - ออก - เข้า” โดยเร็วซึ่งจะฟังเป็นเสียง “เต็งตะเร้ง” การ สะบัดขึ้น คือ การใช้นิ้วสะบัด “เข้าออกเข้า” อย่างเร็วมาทางเสียงสูง การสะบัดลง คือ การใช้ นิ้วสะบัด “เข้าออกเข้า” อย่างเร็วมาทางเสียงต่ำ

สลับสามเสียงลง คือ การใช้นิ้วชี้ - นิ้วกลาง - นิ้วก้อย ทั้งสามนิ้วกดเรียงกันจากเสียงสูงไปหาเสียงต่ำ เช่น การกดนมที่ 3 - 2 - 1 หรือ ฟา - มี - เร สลับลงไป ซึ่งจะได้เสียงทั้งสามสลับ ฟังเป็นเสียงเดียวพร้อมๆ กันทันกับการใช้ไม้ดีด สลับ “เข้าออกเข้า”

สลับสามเสียงขึ้น คือ การใช้นิ้วนาง - นิ้วกลาง - นิ้วชี้ ทั้งสามนิ้วกดเรียงกันจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง เช่น การกดนมที่ 4 - 5 - 6 หรือ ซอล - ลา - ที สลับขึ้นไป ซึ่งจะได้เสียงทั้งสามสลับ ฟังเป็นเสียงเดียวพร้อมๆ กันทันกับการใช้ไม้ดีด สลับ “เข้าออกเข้า”

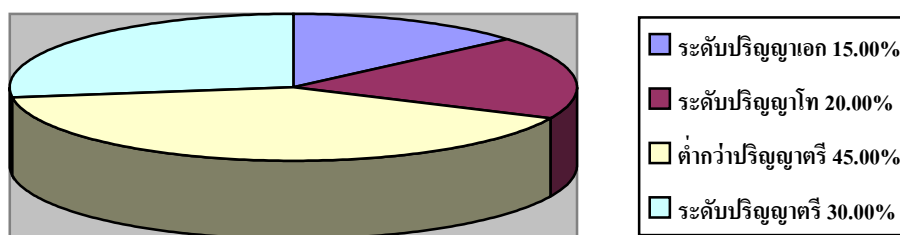
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบการถ่ายทอดการตีจะเข้เพลงฉิ่งตรังของครูปกรณ รอดช้างเผื่อน
2. ทราบประวัติและผลงานของครูปกรณ รอดช้างเผื่อน

ตัวอย่างการแทรกกราฟ แผนภูมิ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของรัฐต่อประชากรของประเทศไทยของสำนักงานสถิติแห่งชาติซึ่งศึกษาเมื่อปี 2535 นั้น พบอัตราส่วนของประชากรต่อการศึกษาในระดับต่างๆ โดยแสดงเป็นแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 3.1 แสดงอัตราส่วนของระดับ

ที่มา : สำนักงานสถิติ

จากแผนภูมิดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของการได้รับการศึกษาของประชากรที่สำรวจได้นั้น ปรากฏว่าประชากรที่ได้รับการศึกษาระดับปริญญาเอกนั้นมีเพียง 15.00% ระดับปริญญาโท 20.00% ระดับปริญญาตรี 30.00% และต่ำกว่าปริญญาตรีมีถึง 45.00% อันแสดงให้เห็นถึงผลกระทบระหว่างการจัดการศึกษาของรัฐ และเศรษฐกิจอันมีผลทำให้ประชากรส่วนใหญ่มีโอกาสศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี น้อยลง ซึ่งจะเกิดผลกระทบต่ออัตราการจ้างแรงงานในอนาคต....

ตัวอย่างการแทรกตาราง

2.3 องค์ประกอบของพิธี

ในพิธีวางศิลาฤกษ์ครั้งหนึ่งๆ นั้นจะมีองค์ประกอบที่ถือว่ามีความสำคัญขาดไม่ได้ โดยจะขอจำแนกออกให้เห็นดังนี้

2.3.1 ฤกษ์ (วัน-เวลา)

คำว่า “ฤกษ์” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 751) ให้ความหมายว่า “คร่าวหรือเวลาที่กำหนดหรือคาดว่าจะให้ผล เช่น ฤกษ์ดี ฤกษ์ร้าย , มักนิยมใช้ในทางดี เช่น หาฤกษ์แต่งงาน หาฤกษ์ยกเสาเอก”

ส่วนในหนังสือศาสนพิธีสำหรับภิกษุสามเณรและประชาชน หน้า 1 ให้ความหมายว่า “ฤกษ์ แปลว่า การมอดดู การตรวจดู การพิจารณาดูคร่าวที่เหมาะสม เวลาที่เหมาะสม จังหวะ ที่เหมาะสมแก่การประกอบกิจการงานที่เป็นพิธีกรรมนั้น ๆ”

ในเรื่องฤกษ์นี้ เป็นเรื่องของโหราศาสตร์ การทำนาย ทางศาสนาพราหมณ์ ฤกษ์มีหลายแบบ และยังเกี่ยวข้องกับตัวเลขอีกด้วย ในที่นี้จะยกตัวอย่างแผนผังของฤกษ์ไว้ ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ของฤกษ์กับตัวเลข

ฤกษ์ ทลิตโท	ฤกษ์ มหันทรโ	ฤกษ์ โจโร	ฤกษ์ ภูมิปาโล	ฤกษ์ เทศตรี	ฤกษ์ เทวี	ฤกษ์ เพชฌฆา	ฤกษ์ ราชา	ฤกษ์ สมณะ
1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26	27

ที่มา : พิธีตั้งศาลพระภูมิ พิธีทำบุญบ้านและทำบุญขึ้นบ้านใหม่ , หน้า 7

ตัวอย่างการแทรกภาพระหว่างเนื้อหา

2.3.4 ดนตรี

พิธีวงศิลาฤกษ์ เป็นพิธีกรรมที่รวบรวมความเชื่อของศาสนาพราหมณ์และศาสนาพุทธ เข้าไว้ด้วยกัน ความเชื่อของศาสนาพุทธมักจะมีพิธีสงฆ์ และมีการทำบุญเลี้ยงพระด้วยเสมอ เมื่อมีพิธีกรรมก็มักจะมีดนตรีเข้ามาาร่วมด้วย ดังนั้นรูปแบบพิธีวงศิลาฤกษ์จะพบรูปแบบของวงดนตรีอยู่ด้วยกัน 2 รูปแบบ คือ วงประโคม ในพิธีพราหมณ์ และวงปี่พาทย์

วงประโคม คนส่วนใหญ่มักเรียกว่า “วงแตรสังข์” “เป็นวงหลักที่ใช้บรรเลงทุกพระราชพิธี เพลงที่ใช้บรรเลงมีเพลงเดียวเรียกว่า “เพลงสำหรับบท” จะบรรเลงเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือผู้แทนพระองค์เสด็จถึง หรือทรงกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง วงแตรสังข์จะตั้งขึ้นเป็นอันดับแรกจากนั้น วงปี่พาทย์และวงปี่กลองจะตั้งตามขึ้นมา วงแตรสังข์นี้จะเป็นวงที่ใช้เป็นสัญลักษณ์บอกขั้นตอนของพระราชพิธี” (ศศิธร นกปี, 2540 : 25) วงแตรสังข์ประกอบด้วย

1. มโหระทึก
2. ซ้องชัย
3. สังข์
4. แตรรอง
5. แตรฝรั่ง

ส่วนในพิธีวงศิลาฤกษ์อาคารศูนย์ศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล วงแตรสังข์จะปรับเปลี่ยนใช้เครื่องดนตรีบางชิ้นโดยปรับเอามโหระทึกและแตรรองออกไป คงไว้แต่ซ้องชัย และ สังข์ และเพิ่มเครื่องดนตรีชิ้นอื่นเข้ามาบรรเลงด้วย ได้แก่บัณเฑาะว์ และเรียกวงประเภทนี้ว่า “วงประโคม” วงแตรจะมีปรากฏร่วมอยู่ในพิธีด้วย เมื่อมีเจ้านายเชื้อพระวงศ์เสด็จ

ภาพที่ 3 วงประโคมของพราหมณ์

ที่มา : ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท

ตัวอย่างการเขียนบรรณานุกรมเรียงตามอักษรชื่อผู้แต่ง

บรรณานุกรม

- ตำราพระราชานุญาต, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยา, **ตำนานละครอิเหนา**. คลังวิทยา, 2508.
- นิคม มุสิกคามะ. **วิชาการพิพิธภัณฑ**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- ประวิช หัมพานนท์. **ตำราการประดิษฐ์ดอกไม้สด เล่ม 2**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ฤทธิศรีการพิมพ์, 2527.
- มาลัย พงศ์ไทย. **การจัดดอกไม้สดงานพิธีต่างๆ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2526.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2525.
- ศิลปากร, กรม. เลขที่ 3/137. **ลายพระหัตถ์กรมหลวงดำรงราชานุภาพ กราบทูลกรมหลวงเทเว
วงษ์วโรปการ**. สำเนาที่ 608

หมายเหตุ กรณีที่มีความยาวเกิน 1 บรรทัด ให้พิมพ์บรรทัดที่ 2 โดยเริ่มอักษรตัวแรกอยู่ตรงกับ
ช่วงอักษรตัวที่ 8 ของบรรทัดแรก

ตัวอย่างประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวอรอุมา สุจิตโกคากุล
วันเดือนปีเกิด	14 มีนาคม 2530
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลหัวเฉียว กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	4 หมู่ 7 แขวงคลองขวาง เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร 10160

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2542	ประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนวัดไชยฉิมพลี
พ.ศ. 2545	ประกาศนียบัตรระดับนาฏศิลป์ขั้นต้น จากวิทยาลัยนาฏศิลป์
พ.ศ. 2548	ประกาศนียบัตรระดับนาฏศิลป์ชั้นกลาง จากวิทยาลัยนาฏศิลป์
พ.ศ. 2552	กำลังศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขานาฏศิลป์ไทยศึกษา ภาควิชานาฏศิลป์ศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

หมายเหตุ พ.ศ. หมายถึง ปี พ.ศ. ที่สำเร็จการศึกษา

ภาคผนวก ค

ระเบียบการจัดทำวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์

**ระเบียบคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ว่าด้วยการจัดทำวิทยานิพนธ์
พ.ศ.2556**

.....

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เห็นสมควรกำหนดมาตรฐานการทำวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า”ระเบียบการทำวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์”

ข้อ 2 ในระเบียบนี้

“วิทยานิพนธ์” หมายถึง งานส่วนหนึ่งที่นักศึกษาจะต้องทำในการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก

“หัวข้อวิทยานิพนธ์” หมายถึงการเขียนรายงานการวิจัยทางมนุษยศาสตร์ชื่อเรื่องและสาระสำคัญของวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอก ซึ่งนักศึกษาเป็นผู้กำหนด

“โครงสร้างวิทยานิพนธ์” หมายถึง การเขียนรายงานการวิจัยทางสังคมศาสตร์การเสนอแนวทางในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดมุ่งหมาย ขอบเขตการวิจัยและรายละเอียดอื่นๆที่กำหนด

“คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์” หมายถึง คณะกรรมการตรวจและประเมินผลการทำงานวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน อาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกดังกล่าวต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

“เกณฑ์” หมายถึงข้อบังคับการจัดการศึกษาของสถาบันในระดับบัณฑิตศึกษา

“ประธานสาขา” หมายถึง หัวหน้าผู้รับผิดชอบหลักสูตร

“อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์” หมายถึงอาจารย์ที่รับผิดชอบหรือร่วมรับผิดชอบหลักสูตรหรือเป็นอาจารย์ในภาควิชาอื่นที่มีวุฒิและ/หรือประสบการณ์วิจัยในสาขาที่ทำวิทยานิพนธ์หรือเป็นนักวิจัยของสถาบันที่มีความชำนาญพิเศษและมีประสบการณ์วิจัยตรงกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือ

เทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้

ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

2. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

“นักศึกษา” หมายถึง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ 3 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์ลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์

- 3.1 เป็นนักศึกษาระดับปริญญาเอก
- 3.2 เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท ชั้นปีที่ 2 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 3 ภาคการศึกษา ไม่น้อยกว่า 3.00
- 3.3 สอบผ่านตามโครงสร้างหลักสูตรทั้งวิชาบังคับไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต และวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต

ข้อ 4 ระเบียบปฏิบัติในการทำวิทยานิพนธ์

- 4.1 นักศึกษาจะต้องเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์สำหรับการเขียนรายงานการวิจัยทางมนุษยศาสตร์หรือโครงสร้างวิทยานิพนธ์สำหรับการเขียนรายงานการวิจัยทางสังคมศาสตร์เสนอต่อคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ตามเกณฑ์และระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด
- 4.2 นักศึกษาจะต้องได้รับความเห็นชอบหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือโครงสร้างวิทยานิพนธ์พร้อมชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์จากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและได้รับอนุมัติจากประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาภายใน 2 ปีการศึกษา นับตั้งแต่เข้าศึกษา มิฉะนั้นจะพ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษา เว้นแต่จะมีเหตุอันจำเป็นและสมควร คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาอาจผ่อนผันให้อีก 1 ภาคการศึกษาถัดจากภาคการศึกษาที่ครบกำหนดดังกล่าว
- 4.3 เมื่อโครงสร้างวิทยานิพนธ์ได้รับอนุมัติแล้ว ให้คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาจัดทำประกาศหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือโครงสร้างวิทยานิพนธ์ ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ พร้อมชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เผยแพร่ต่อไป
- 4.4 ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจให้ความเห็นชอบและเสนอขออนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา เพื่อเปลี่ยนแปลงหัวข้อวิทยานิพนธ์แล้วจัดทำประกาศเปลี่ยนแปลงเพื่อเผยแพร่ต่อไป
- 4.5 นักศึกษาจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์จำนวน 5 ชุดพร้อมแผ่นบันทึกข้อมูลจำนวน 5 ชุดเสนอต่อบัณฑิตศึกษา

ข้อ 5 การประเมินวิทยานิพนธ์

5.1 การประเมินผลงานวิทยานิพนธ์ จะต้องมีคณะกรรมการประเมินผลงานและสอบปากเปล่าจำนวนอย่างน้อย 3 คน อย่างมากไม่เกิน 5 คน จึงจะถือว่าการสอบนั้นมีผลสมบูรณ์

5.2 การประเมินผลวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปดังนี้

ดีเยี่ยม	(Excellent)
ดี	(Good)
ผ่าน	(Pass)
ตก	(Fail)

5.3 ถ้านักศึกษาไม่สามารถส่งวิทยานิพนธ์ให้คณะกรรมการตรวจและประเมินผลในภาคเรียนที่ลงทะเบียนประธานสาขาต้องนำส่งเกรด IP ให้แก่ฝ่ายทะเบียนของงานบัณฑิตศึกษา

5.4 ในกรณีที่นักศึกษาอยู่ในช่วงจัดทำวิทยานิพนธ์ นักศึกษาต้องลงทะเบียนรักษาสภาพนักศึกษาทุกภาคการศึกษา

ข้อ 6 ผลงานวิทยานิพนธ์ถือว่าเป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ข้อ 7 รายละเอียดอื่นๆให้เป็นไปตามประกาศการทำวิทยานิพนธ์ของบัณฑิตศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ข้อ 8 ให้คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์เป็นผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ ในกรณีที่มีปัญหาให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

ข้อ 9 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2556 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ มกราคม 2556

(นายสิริชัยชาญ ฝักจำรุง)

ประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

**ระเบียบคณะกรรมการศิลปะศึกษา
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ว่าด้วยการทำศิลปนิพนธ์ ระดับปริญญาตรี
พ.ศ. 2555**

คณะกรรมการศิลปะศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เห็นสมควรกำหนดมาตรฐานการทำศิลปนิพนธ์ระดับปริญญาตรีไว้ดังนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบการทำศิลปนิพนธ์ระดับปริญญาตรี หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะศิลปะศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์”

ข้อ 2. ในระเบียบนี้

“ศิลปนิพนธ์” หมายถึง งานส่วนหนึ่งที่นักศึกษาจะต้องทำในการศึกษาระดับปริญญาตรี

“หัวข้อศิลปนิพนธ์” หมายถึง ชื่อเรื่องและสาระสำคัญของศิลปนิพนธ์ ซึ่งนักศึกษาเป็นผู้กำหนด

“โครงการศิลปนิพนธ์” หมายถึง การเสนอแนวทางในการจัดทำศิลปนิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วย

- ผลงานศิลปะตามสาขาวิชาที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ และ/งานสร้างสรรค์ศิลปะตามหัวข้อ และจุดมุ่งหมายที่ได้รับอนุมัติ
- เอกสารประกอบ ซึ่งมีจุดมุ่งหมาย แนวคิด เนื้อหา ขอบเขตของการทำงาน และรายละเอียดอื่น ๆ ที่กำหนด

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการตรวจ และประเมินผลการทำศิลปนิพนธ์

“นักศึกษา” หมายถึง นักศึกษาชั้นปีที่ 4 หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) คณะศิลปะศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

“อาจารย์ผู้ควบคุมศิลปนิพนธ์” หมายถึงบุคคลที่ให้คำแนะนำปรึกษาทางวิชาการด้านศิลปะในการทำศิลปนิพนธ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำ หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะ โดยมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท / ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ / มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า 10 ปี

ข้อ 3. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์ลงทะเบียนทำศิลปนิพนธ์

- 3.1 เป็นนักศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ 4 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 7 ภาคการศึกษา ไม่ต่ำกว่า 2.00
- 3.2 สอบผ่านวิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพบังคับ 7 ภาคการศึกษาของชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ถ้ามีผลการเรียน “F” ในรายวิชาอื่นต้องไม่เกิน 2 รายวิชา

ข้อ 4. ระเบียบปฏิบัติในการทำศิลปนิพนธ์

- 4.1 นักศึกษาเสนอขออนุมัติหัวข้อ และโครงร่างศิลปนิพนธ์ภายในภาคการศึกษาที่ 1 ชั้นปีที่ 4 (หลักสูตรปริญญาตรี 5 ปี)
- 4.2 นักศึกษาเสนอหัวข้อศิลปนิพนธ์ โครงการ/หัวข้องาน ตามสาขาวิชาที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ แนวสาระสำคัญของศิลปนิพนธ์นักศึกษาคือผู้กำหนดขึ้น
- 4.3 การเปลี่ยนแปลงหัวข้อ และโครงการศิลปนิพนธ์
การขอเปลี่ยนแปลง ปรับหัวข้อ โครงการ เรื่อง และสาระสำคัญของศิลปนิพนธ์ นักศึกษาจะต้องยื่นแบบขอเปลี่ยนแปลงตามที่คณะกำหนด โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ผู้ควบคุมศิลปนิพนธ์ และเสนอต่อหัวหน้าภาควิชาภายใน 4 สัปดาห์ หลังจากเปิดภาคการศึกษาที่ 2 จากนั้นให้ยื่นขออนุมัติหัวข้อและโครงการศิลปนิพนธ์ใหม่
- 4.4 นักศึกษาจัดพิมพ์ศิลปนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ จำนวน 3 ชุด พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูล จำนวน 3 ชุด และแผ่นบันทึกข้อมูลการนำเสนอผลงานภาคปฏิบัติ จำนวน 3 ชุด (กรณีมีการนำเสนอผลงานภาคปฏิบัติ) เสนอต่อคณะศิลปศึกษา

- ข้อ 5. การประเมินผลศิลปนิพนธ์
- 5.1 การประเมินผลงานศิลปนิพนธ์ จะต้องมิคณะกรรมการประเมินผลงาน และ การสอบปากเปล่าอย่างน้อย 3 ท่าน จึงจะถือว่าการสอบนั้นมีผลสมบูรณ์
 - 5.2 การประเมินผลศิลปนิพนธ์ต้องได้รับระดับคะแนนไม่ต่ำกว่า “C” จึงจะถือว่า “ผ่าน”
 - 5.3 ถ้านักศึกษาไม่สามารถส่งศิลปนิพนธ์ให้คณะกรรมการตรวจประเมินผลใน ภาคเรียนที่ 2 ชั้นปีที่ 4 จะได้รับระดับคะแนน “IP”
 - 5.4 ในกรณีที่นักศึกษาไม่สามารถส่งศิลปนิพนธ์ได้ตามกำหนดภายใน ภาคการศึกษาที่ 1 ชั้นปีที่ 5 จะได้รับระดับคะแนน “F” และนักศึกษาต้อง ลงทะเบียนรายวิชาศิลปนิพนธ์ ใหม่ในภาคการศึกษาถัดไป
 - 5.5 ในกรณีที่นักศึกษาไม่สามารถสำเร็จการศึกษาภายใน 5 ปี นักศึกษาต้อง ลงทะเบียนรักษาสภาพนักศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา
- ข้อ 6. ผลงานศิลปนิพนธ์ถือว่าเป็นกรรมสิทธิ์ของคณะศิลปศึกษา
- ข้อ 7. รายละเอียดอื่น ๆ ให้เป็นไปตามประกาศการทำศิลปนิพนธ์ของคณะศิลปศึกษา
- ข้อ 8. ให้คณะกรรมการศิลปนิพนธ์เป็นผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ ในกรณีที่มี ปัญหาให้อยู่ในดุลยพินิจของคณบดี
- ข้อ 9. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 20 พฤศจิกายน 2555

(นางพิมพ์ภัทร์ ฅมั่งรักษ์สัตว์)

คณบดีคณะศิลปศึกษา

ระเบียบคณะกรรมการศิลปนาฏดุริยางค์
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ว่าด้วยการทำศิลปนิพนธ์ ระดับปริญญาตรี
พ.ศ. 2555

คณะกรรมการศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เห็นสมควรกำหนดมาตรฐานการทำศิลปนิพนธ์ ระดับปริญญาตรีไว้ดังนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบการทำศิลปนิพนธ์ระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปบัณฑิต คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์”

ข้อ 2. ในระเบียบนี้

“ศิลปนิพนธ์”	หมายถึง งานส่วนหนึ่งที่นักศึกษาจะต้องทำในการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปบัณฑิต
“หัวข้อศิลปนิพนธ์”	หมายถึง ชื่อเรื่องและสาระสำคัญของศิลปนิพนธ์ ซึ่งนักศึกษาเป็นผู้กำหนด
“โครงการศิลปนิพนธ์”	หมายถึง การเสนอแนวทางในการจัดทำศิลปนิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - ผลงานศิลปะตามสาขาวิชาที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ - เอกสารประกอบหัวข้อศิลปะนิพนธ์ วัตถุประสงค์ ขอบเขตการทำงาน และรายละเอียดอื่นๆ ตามแบบที่กำหนด
“คณะกรรมการ”	หมายถึง คณะกรรมการตรวจ และประเมินผลการทำศิลปนิพนธ์
“นักศึกษา”	หมายถึง นักศึกษาชั้นปีสุดท้ายในคณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

“อาจารย์ผู้ควบคุมศิลปนิพนธ์” หมายถึงบุคคลที่ให้คำแนะนำปรึกษาทางวิชาการด้านศิลปในการทำศิลปนิพนธ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำ หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะ

- ข้อ 3. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์ลงทะเบียนทำศิลปนิพนธ์
- 3.1 เป็นนักศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ 4 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 7 ภาคการศึกษา ไม่ต่ำกว่า 2.00
 - 3.3 สอบผ่านวิชาซีพบังคับ 7 ภาคการศึกษาของชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ถ้ามีผลการเรียน “F” ในรายวิชาอื่นต้องไม่เกิน 2 รายวิชา
- ข้อ 4. ระเบียบปฏิบัติในการทำศิลปนิพนธ์
- 4.1 นักศึกษาเสนอขออนุมัติหัวข้อ และโครงร่างศิลปนิพนธ์ภายในภาคการศึกษาที่ 1 ของชั้นปีสุดท้าย
 - 4.2 นักศึกษาเสนอโครงการศิลปนิพนธ์ตามแนวนรศึกษ์ และสร้างสรรค์งานศิลปะตามสาขาที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่
 - 4.3 การเปลี่ยนแปลงหัวข้อ และโครงการศิลปนิพนธ์
 - นักศึกษาจะขอเปลี่ยนแปลง ปรับหัวข้อโครงการ เรื่องและสาระสำคัญของศิลปนิพนธ์ นักศึกษาจะต้องยื่นแบบขอเปลี่ยนแปลงตามที่คณะกำหนด โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ผู้ควบคุมศิลปนิพนธ์ และเสนอต่อหัวหน้าภาควิชาภายใน 4 สัปดาห์ ของชั้นปีสุดท้าย จากนั้นให้ยื่นขออนุมัติหัวข้อ และโครงการศิลปนิพนธ์ใหม่
 - 4.4 นักศึกษาจัดพิมพ์ศิลปนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ จำนวน 3 ชุด พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูล จำนวน 1 ชุด เสนอต่อคณะกรรมการ
- ข้อ 5. การประเมินผลศิลปนิพนธ์
- 5.1 การประเมินผลงานศิลปนิพนธ์ จะต้องมีคณะกรรมการประเมินผลงาน และการสอบปากเปล่าอย่างน้อย 3 ท่าน จึงจะถือว่าการสอบนั้นมีผลสมบูรณ์
 - 5.2 การประเมินผลศิลปนิพนธ์ต้องได้รับระดับคะแนนไม่ต่ำกว่า “C” จึงจะถือว่า “ผ่าน”
 - 5.3 ถ้านักศึกษาไม่สามารถส่งศิลปนิพนธ์ให้คณะกรรมการตรวจประเมินผลตามระยะเวลาที่กำหนด จะได้รับระดับคะแนน “IP”

5.4 ในกรณีที่นักศึกษาไม่สามารถส่งศิลปนิพนธ์ได้ตามข้อ 5.3 นักศึกษาจะต้องลงลงทะเบียนรักษาสภาพในภาคการศึกษาต่อไป และนักศึกษามีสิทธิ์เสนอขอสอบได้ไม่เกิน 2 ครั้ง

5.6 ในกรณีที่นักศึกษาไม่ผ่านการประเมินผลจากคณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์ในครั้งที่ 2 จะได้รับคะแนน “F”

ลงทะเบียนรักษาสภาพนักศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา

- ข้อ 6. ผลงานศิลปนิพนธ์ถือว่าเป็นกรรมสิทธิ์ของคณะศิลปศึกษา
- ข้อ 7. รายละเอียดอื่น ๆ ให้เป็นไปตามประกาศการทำศิลปนิพนธ์ของคณะศิลปศึกษา
- ข้อ 8. ให้คณะกรรมการศิลปนิพนธ์เป็นผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ ในกรณีที่มีปัญหาให้อยู่ในดุลยพินิจของคณบดี
- ข้อ 9. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 20 พฤศจิกายน 2555

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภชัย จันทร์สุวรรณ)
คณบดีคณะศิลปนาฏดุริยางค์

ภาคผนวก ง

คำสั่งสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่ 452/255 เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการ
พัฒนาคู่มือวิทยานิพนธ์และศิลปนิพนธ์